جنگ کولا ادامه مییابد: کوکاکولا و پپسی در سال 2010

نویسندگان

دیوید بی یوفی، رنه کیم۲

مترجم

فاطمه ميرابوطالبي

¹ Harvard Business School

² David B. Yoffie & René Kim

کوکاکولا و پپسی بیش از یک قرن برای بدست آوردن سهم بیشتر از بازار نوشیدنی جهان با هم رقابت کردند. شدیدترین نبرد در رقابتهای معروف به جنگهای کولا بر سر صنعت ۷۴ میلیون دلاری نوشابه گازدار ۲ در ایالات متحده بود. از سال ۱۹۷۵ تا اواسط دهه ۱۹۹۰ کوکاکولا و پپسی با انجام تلاشی دقیق و رقابتی توانستند به رشد درآمد متوسط سالانه حدود ده درصد دست یابند، زیرا مصرف نوشابه گازدار در ایالات متحده و جهان، سال به سال به طور پیوسته افزایش می یافت. به گفتهی راجر انریکو^۴ مدیرعامل سابق پپسی: جنگ باید به عنوان یک نبرد ادامهدار و بدون خون تلقی شود. بدون کوکاکولا، پپسی به عنوان یک رقیب اصلی و سرزنده مسیر سختی خواهد داشت. هرچه آنها موفق تر باشند، ما باید هشیار تر باشیم. اگر شرکت کوکاکولا وجود نداشت، ما باید برای شکل گیری آن دعا می کردیم و در آن سوی حصار رقابت در شرکت کولا، مطمئنم که افراد می گویند هیچ چیز به اندازه شرکت پپسی به موفقیت امروزی شرکت ما کمک نکرده است...

اما این رابطه در دهه اول قرن بیستم با کاهش مصرف سرانه نوشابه گازدار در ایالات متحده شروع به فروپاشی کرد. تا سال ۲۰۰۹، یک آمریکایی به طور متوسط ۴۶ گالن نوشابه گازدار در سال مینوشید که پایین ترین میزان مصرف نوشابه گازدار از سال ۱۹۸۹ به شمار می آمد. در همان زمان این دو شرکت فراز و نشیبهای ویژه خود را تجربه می کردند. در حالی که پپسی یک مسیر جدید و تهاجمی را در زمینه خرید نوشیدنیهای جایگزین و میان وعده ترسیم می کرد، کو کاکولا چندین بار با شکستهای عملیاتی مواجه شده بود.

با ادامه ی جنگهای کولا در قرن ۲۱، کوکاکولا و پپسی با چالشهای جدیدی مواجه شدند: آیا آنها می توانستند فروش داخلی نوشابه گازدار را افزایش دهند؟ چگونه می توانستند در دسته رو به رشد نوشیدنی های غیرگازدار که نیازمند استراتژی های مختلف بطری سازی، قیمت گذاری و برندینگ بود، رقابت کنند؟ برای تضمین رشد و سودآوری پایدار چه باید می کردند؟

اقتصاد صنعت نوشابههای گازدار در ایالات متحده

در سال ۱۹۷۰ مصرف سالانه نوشابه گازدار آمریکاییها ۲۳ گالن بود و این مقدار بهطورمتوسط سه درصد در طول سه دهه بعد افزایش یافت (به شکل ۱ مراجعه کنید). افزایش دسترسی به نوشابههای گازدار و معرفی انواع نوشابههای رژیمی و طعمدار باعث تقویت این رشد گردید. کاهش قیمتهای واقعی (تعدیلشده با تورم) ^۵ که نوشابه گازدار را مقرونبهصرفه تر کرده بود نیز نقش مهمی در این رشد ایفاکرد.

به طور کلی می توان گفت جایگزینهای زیادی برای نوشابه گازدار وجود داشت از جمله آبجو، شیر، قهوه، آب معدنی، آبمیوه، چای، نوشیدنیهای پودری، شراب، نوشیدنیهای ورزشی، مشروبات الکلی مقطر و آب لوله کشی. با این وجود میزان مصرف نوشابه میان آمریکاییها بیشتر از هر نوشیدنی دیگری بود. اگرچه سهم بازار کولا طی سالهای ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۹، از ۷۱ درصد به ۵۵ درصد کاهش یافت، اما در دسته نوشابه گازدار، کولا تسلط و برتری خود را حفظ کرده بود. نوشابههای گازدار غیر کولا شامل طعمهای لیمو، مرکبات، انواع فلفل، پرتقال، مشروب شیرین معطر با ریشه گیاه و طعمهای دیگر می شد. نوشابه گازدار از یک پایه طعمدهنده (به نام کنسانتره گان شیرین کننده و آب گازدار تشکیل می شد. تولید و توزیع نوشابه گازدار مستلزم همکاری چهار مشارکت کننده اصلی بود: تولید کنندگان کنسانتره، بطری سازان، کانالهای خرده فروشی و تامین کنندگان.

تولیدکنندگان کنسانتره

³ CSD: carbonated soft drink

⁴ Roger Enrico

⁵ inflation-adjusted: هزینه های تعدیل شده بر اساس تورم برای مقایسه دقیق هزینه های تعدیل شده بر اساس تورم برای مقایسه دقیق

⁶ concentrate

یک تولیدکننده کنسانتره اجزاء مواد اولیه را با هم مخلوط کرده، سپس محتوا را در قوطیهای پلاستیکی بسته بندی نموده و آن را برای بطریساز میفرستاد. برای تهیه کنسانتره ی نوشابههای گازدار رژیمی، سازندگان اغلب شیرین کنندههای مصنوعی میافزودند. همچنین در تولید نوشابههای گازدار معمولی، بطریسازها از شکر یا شربت ذرت با فروکتوز استفاده میکردند. فرآیند تولید کنسانتره به سرمایه گذاری نسبتاً کمی در ماشین آلات، سربار و نیروی کار نیاز داشت و برای ساخت یک کارخانه تولید کنسانتره معمولی که می توانست منطقه جغرافیایی به بزرگی ایالات متحده را پوشش دهد، بین ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون دلار هزینه لازم بود.

مهم ترین هزینههای یک تولیدکننده کنسانتره در حوزههای ترویج، تبلیغات، تحقیقات بازار و پشتیبانی از بطری سازان بود. آنها با استفاده از کمپینهای نوآورانه و پیچیده، در طول زمان سرمایه گذاری زیادی روی علائم تجاری خود نمودند. معمولاً زمانی که تولیدکنندگان کنسانتره به طور مشترک با بطری سازان برنامههای بازاریابی را اجرا و تأمین مالی می کردند، به ویژه زمانی که صحبت از توسعه محصول، تحقیقات بازار و تبلیغات می شد، خودشان رهبری را برعهده می گرفتند. آنها همچنین مسئولیت مذاکره با خرده فروشان سراسر کشور مانند «توافقنامههای توسعه مشتری آ» وال مارت و را برعهده داشتند. بر اساس توافقنامه توسعه مشتری، کوکاکولا یا پیسی در ازای فضای قفسه، وجوهی را برای بازاریابی و اهداف دیگر ارائه میکردند. با حسابهای منطقه ای آ کوچک تر، بطری سازان نقش کلیدی در توسعه این روابط برعهده گرفتند و درصدی توافق شده (معمولاً ۵۰درصد یا بیشتر) از هزینههای ترویجی و تبلیغاتی تولید کنندگان کنسانتره را پرداخت کردند. تولید کنندگان کنسانتره با حمایت از تلاشهای انجام شده در حوزه ی فروش، تعیین استانداردها و پیشنهاد بهبودهای عملیاتی، کارکنان زیادی را که با بطری سازها کار می کردند، استخدام نمودند. آنها همچنین برای دستیابی به عرضه مطمئن، تحویل سریع و قیمت کارکنان زیادی را که با بطری سازها کار می کردند، استخدام نمودند. آنها همچنین برای دستیابی به عرضه مطمئن، تحویل سریع و قیمت پایین مستقیماً با تأمین کنندگان عمده بطری سازان خود (بهویژه سازندگان شیرین کننده و بسته بندی) مذاکره می کردند.

صنعت نوشیدنیهای غیرالکلی ایالات متحده هم که یک کسبوکار پراکنده بود و زمانی صدها تولیدکننده محلی را در خود جای میداد، در طول زمان بهطور چشمگیری تغییر کردهبود. در میان تولیدکنندگان ملی کنسانتره، کوکاکولا و پپسی مجموعاً ۷۲ درصد از حجم فروش بازار نوشابههای گازدار ایالات متحده در سال ۲۰۰۹ را به خود اختصاص دادند و پس از آن به ترتیب گروه دکتر پپر اسنپل^{۱۱} و شرکت کوت^{۱۲} قرار داشتند. (به شکلهای ۲، ۱۳لف و ۳ب مراجعه کنید.) علاوه بر آنها، تولیدکنندگانی با نام تجاری اختصاصی و دهها تولیدکننده ملی و منطقهای دیگر نیز وجود داشتند.

بطرىسازان

بطری سازان کنسانتره را می خریدند، آب گازدار و شربت ذرت با فروکتوز بالا را به آن اضافه می کردند و نوشابه گازدار حاصل را در بطری ریخته یا به اصطلاح کنسرو می نمودند و و درنهایت به مشتریان تحویل می دادند. بطری سازان کوکا و پپسی روش تحویل «مستقیم درب فروشگاه" » را ارائه کردند؛ روشی که به موجب آن، افرادی که وظیفه ی فروش و تحویل را برعهده داشتند، مدیریت برند را از طریق ایمن

سربار هزینههای جاری تجاری است که مستقیماً به تولید محصول یا خدمات نسبت داده نمی شود و هرهزینهای است که برای حمایت از کسبوکار انجام میشود. : Overhead

⁸ CDA: customer development agreement

⁹ Wal-Mart

حسابهای منطقهای مشخصات منطقهای از حسابهای مربوطه اقتصاد ملی است که یک تفکیک منطقهای برای متغیرهای کلیدی، مانند ارزش افزوده ناخالص و درآمد خانوار ارائه میدهند. ¹⁰ بهطورکلی، حسابهای منطقهای از مفاهیم مشابه حسابهای ملی استفاده می کنند.

¹¹ Dr Pepper Snapple (DPS)

¹² Cott Corporation

¹³ direct store door (DSD)

کردن فضای قفسه، چیدن مناسب محصولات، قراردادن برچسب مارک تجاری برند و راهاندازی نقطه خرید ۱۰ یا نمایشگرهای انتهای راهرو ۱۵ برعهده می گرفتند. (برندهای ملی کوچکتر، مانند شستا ۱۶ و فایگو ۱۷ از طریق انبارهای فروشگاههای مواد غذایی توزیع می شدند.) یکی دیگر از عناصر کلیدی فروش نوشابه، قراردادهای تجاری تعاونی بود که در آنها خرده فروشان در ازای پرداخت مبلغی از سوی یک بطری ساز، با فعالیتهای تبلیغاتی خاص و سطوح تخفیف موافقت می نمودند.

فرآیند بطریسازی سرمایهبر بود و خطوط تولید پرسرعتی را شامل میشد که فقط با محصولاتی از نوع مشابه و بستهبندیهایی با اندازه همسان قابلیت تعویض داشتند. هزینه خطوط بطری و کنسرو، بسته به حجم و نوع بستهبندی از چهار تا ده میلیون دلار متغیر بود اما هزینه یک کارخانه بزرگ دارای خطوط متعدد و انبارداری اتوماتیک می توانست به صدها میلیون دلار برسد. دکتر پپر اسنپل ¹⁸ در سال ۲۰۱۰، ساخت یک کارخانه تولیدی در کالیفرنیا را با ظرفیت تولید چهل میلیون واحد با هزینه تخمینی صد و بیست میلیون دلار به پایان رساند. کوکاکولا و پپسی هر کدام حدود صد کارخانه برای توزیع در سراسر کشور داشتند؛ در حالی که تعداد انگشت شماری از این کارخانهها از نظر تئوری می توانستند ظرفیت کافی برای خدمت به کل ایالات متحده را فراهم کنند. اجزای اصلی هزینه بطریسازان شامل هزینهی کنسانتره و شربت بود و سایر هزینههای قابل توجه به بستهبندی، نیروی کار و سربار اختصاص می یافت. بطریسازان همچنین در کامیونها و شبکههای توزیع سرمایه گذاری می کردند. سود ناخالص بطریسازان نوشابههای گازدار، با حاشیه سود عملیاتی هشت درصدی که تقریباً یک سوم حاشیه سود عملیاتی تولید کنندگان کنسانتره به حساب می آمد، به طور معمول از چهل درصد فراتر می رفت. (به شکل ۴ مراجعه کنید).

تعداد تولیدکنندگان بطری نوشیدنیهای غیرالکلی در ایالات متحده طی سالهای ۱۹۷۰ تا ۲۰۰۹، از بیش از دوهزار تولیدکننده به کمتر از سیصد تولیدکننده کاهش یافته بود. کوکا^{۱۹} اولین تولیدکننده کنسانتره محسوب میشد که شبکه بطریسازان صاحب حق امتیاز در سراسر کشور را ایجاد کرد و پپسی و دکتر پپر اسنپل نیز از این روند پیروی کردند. بطریساز صاحب حق امتیاز، با حقوقی که برای همیشه توسط امتیاز دهنده اعطا میشد، عملیات تولید و فروش در یک منطقه جغرافیایی انحصاری را برعهده می گرفت. درمورد کوکا، حقوق سرزمینی به حسابهای ملی فانتن ۲۰ که شرکت مستقیماً آنها را رسیدگی می کرد، تعمیم نمییابد. قرارداد اصلی حق امتیاز کوکاکولا، که در سال ۱۸۹۹ نوشته شده بود، یک قرارداد با قیمت ثابت بود که حتی درصورت تغییر هزینه مواد اولیه، امکان مذاکره مجدد را فراهم نمی کرد. پس از مذاکرات قابل توجهی که اغلب با اختلافات حقوقی تلخ همراه بود، کوکاکولا در سالهای ۱۹۲۱، ۱۹۷۸ شده توسط قرارداد را اصلاح نمود. تا سال ۲۰۰۹، ۲۰ درصد از فروش کنسانتره کوکاکولا در ایالات متحده برای نوشیدنیهای بطری و کنسرو شده توسط قرارداد آن در سال ۱۹۸۷ تحت پوشش قرارداد مستر بوتلر ۲۱ قرار گرفت که حق تعیین قیمت کنسانتره و سایر شرایط فروش را به کوکا اعطا می کرد. بر اساس این قرارداد، کوکاکولا هیچ تعهد قانونی برای کمک به بطریسازان در تبلیغات یا بازاریابی نداشت. با این وجود، کوکاکولا سرمایه گذاری هنگفتی برای پشتیبانی از شبکه بطریسازی خود، جهت اطمینان از کیفیت و مطابقت با پپسی می نمود. به عنوان مثال، در سال ۲۰۰۹، کوکا پانصد و چهل میلیون دلار در پرداختهای حمایتی بازاریابی به بطریساز برتر خود کمک کرد.

¹⁴ Point of Purchase (POP): نقطه خرید اصطلاحی است که هنگام برنامهریزی برای قرار دادن محصولات مصرفی، مانند نمایشگرهای محصولات که به صورت استراتژیک در از Point of Purchase (POP): راهروی فروشگاه مواد غذایی قرار می گیرند یا در آگهیهای هفتگی تبلیغ می شوند، استفاده می شود.

نمایشگاهی از یک محصول که در انتهای راهرو در یک فروشگاه خردهفروشی برای جلب توجه به یک پیشنهاد یا قیمت ویژه برپا شده است. : end-of-aisle display

¹⁶ Chasta

¹⁷ Faygo

¹⁸ Dr Pepper Snapple (DPS)

¹⁹ Coke

حسابهایی هستند که توسط شرکت کوکاکولا در سراسر کشور مدیریت میشوند. به عنوان نقطه فروش نوشابههای کوکاکولا در فانتنها و رستورانها عمل میکنند Fountain و به صورت ملی مدیریت میشوند به این معنی که تحت نظارت و کنترل شرکت کوکاکولا قرار دارند و استراتژیها و قوانین شرکت در این حسابها اعمال میشود.

²¹ Master Bottler

قرارداد ۱۹۸۷ به کوکاکولا اجازه کنترل کامل قیمت را نمیداد، بلکه فرمولی را بکار میبرد که بتواند حداکثر قیمت را تعیین کرده و قیمتها را هر سه ماه یکبار با توجه به تغییرات قیمت شیرین کننده ها تنظیم نماید. این قرارداد با قرارداد مستر بولتر پپسی با بطری ساز بزرگش متفاوت بود. قرارداد مستر بولتر به شرکت بطری ساز، برای توزیع نوشابه گازدار پپسی حقوق دائمی میداد، اما در عوض او ملزم بود مواد اولیه را با قیمتها و شرایط و ضوابط تعیین شده از پپسی خریداری کند. پپسی در مورد قیمت کنسانتره با انجمن بطری سازان خود مذاکره می کرد و معمولاً افزایش قیمت را بر اساس شاخص قیمت مصرف کننده 22 استوار می نمود. با این حال، طی دو دهه گذشته، سازندگان کنسانتره مرتباً قیمت کنسانتره را افزایش دادند، که اغلب بیشتر از افزایش تورم بود (به شکل ۵ مراجعه کنید).

قراردادهای حق امتیاز با کوکاکولا و پپسی به بطری سازان اجازه ی کارکردن با مارکهای غیرکولای سایر تولیدکنندگان کنسانتره را می می می داد. بطری سازان می توانستند انتخاب کنند که نوشیدنی های جدیدی را که توسط یک تولیدکننده کنسانتره معرفی می شود، به بازار عرضه کنند یا خیر. با این حال، تولیدکنندگان کنسانتره سخت تلاش کردند تا بطری سازان را به حمل محصولات خود تشویق کنند. اما، بطری سازان اجازه نداشتند برندهای رقبای مستقیم خود را حمل نمایند. به عنوان مثال، یک بطری ساز کوکاکولا نمی توانست رویال کراون کولا ^{77} را بفروشد، اما در صورتی که اسپرایت ^{77} حمل نمی کرد، می توانست سون آپ ^{70} توزیع کند. بطری سازانی که حق امتیاز داشتند می توانستند تصمیم بگیرند که در تلاشهای بازاریابی آزمایشی، کمپینها و ترویجهای محلی تبلیغاتی و معرفی بستههای جدید شرکت نمایند یا خیر. (اگرچه آنها فقط می توانستند از بستههای مجازِ امتیازدهنده شان استفاده کنند). همچنین آنان باید در تصمیم گیری درباره قیمت گذاری خرده فروشی حرف آخر را می زدند.

در سال ۱۹۷۱، کمیسیون تجارت فدرال اقدامی علیه هشت تولیدکننده عمده کنسانتره آغاز کرد و این اتهام را مطرح کرد که اعطای مناطق انحصاری به بطریسازان از رقابت بین برندها جلوگیری می کند (یعنی دو یا چند بطریساز در یک منطقه با یک نوشیدنی رقابت می کنند). سازندگان کنسانتره استدلال کردند که رقابت بین برندها به اندازهای قوی هست که ادامه توافقنامههای منطقهای ۲۶ موجود را تضمین کند. در سال ۱۹۸۰، پس از سالها دعوا، کنگره قانون رقابت بین برندهای نوشابههای غیرالکلی را تصویب کرد که منجر به حفظ حق تولیدکنندگان کنسانتره برای اعطای مناطق انحصاری شد.

کانالهای خرده فروشی

در سال ۲۰۰۹، توزیع نوشابههای گازدار در ایالات متحده از طریق سوپرمارکتها (۲۹.۱٪)، بازارهای فروش فانتن^{۲۷} (۲۳.۱٪)، ماشینهای فروش خودکار (۱۲.۵٪)، فروشندگان انبوه (۱۶.۷٪)، هایپرمارکتها و پمپ بنزینها (۱۰.۸٪)، و سایر بازارهای فروش (۷.۸٪) صورت می گرفت. خواربارفروشیهای کوچک و داروخانههای زنجیرهای نیز بیشتر دسته بعدی را تشکیل میدادند. هزینهها و سودآوری در هر کانال بر اساس روش تحویل، تناوب و میزان سفارشات، تبلیغات و بازاریابی متفاوت بود (به شکل ۶ مراجعه کنید).

نوشابههای گازدار دوازده میلیارد دلار یا چهار درصد از کل فروش فروشگاهها در ایالات متحده را به خود اختصاص دادند و همچنین ترافیک زیادی را برای سوپرمارکتها ایجاد کردند. بطریسازان برای بدست آوردن فضای قفسه بهجهت کسب اطمینان از دیده شدن

²² Consumer Price Index (CPI)

²³ Royal Crown Cola

²⁴ Sprite

^{25 7}UP

توافق منطقهای توافقیست که بین شرکتها یا تولیدکنندگان در یک صنعت خاص برای تقسیم بخشی از بازار یا مناطق جغرافیایی خاص بسته میشود. در این توافقات، هر ²⁶ شرکت یا تولیدکننده حقوق انحصاری بر روی یک محدوده جغرافیایی خاص را دارد و هیچ شرکت یا تولیدکننده دیگری نمیتواند در این محدوده فعالیت کند.

²⁷ Fountain outlets

محصولات خود رقابت می کردند و به دنبال راههای جدیدی مانند نصب خنک کننده در پیشخوان پرداخت، برای ترغیب به خریدهای آنی بودند. رقابت شدیدی بین مجموعهای از محصولات و بستهبندیهای در حال گسترش برای فضای قفسه وجود داشت.

خردهفروشان تخفیفی مانند وال مارت^{۲۸} و تارگت^{۲۹} هم جزو دستهبندی فروشندگان انبوه بودند و بهعنوان کانال فروش نقش مهمی ایفا می کردند. اگرچه آنها محصولات کوکاکولا و پیسی را می فروختند، (همراه با برخی داروخانههای زنجیرهای) می توانستند نوشابههای گازدار با برند اختصاصی و حتی عمومی مانند پرزیدنت چویس^{۳۰} را هم عرضه کنند. نوشابههای گازدار دارای برچسب خصوصی معمولاً به انبار خرده فروشان تحویل داده میشدند، درحالی که نوشابههای مارکدار مستقیماً به فروشگاهها منتقل میشدند. با روش تحویل انبار، خردهفروش مسئولیت نگهداری، حمل و نقل، بازرگانی و انبار کردن قفسهها را بر عهده گرفته و در نتیجه هزینههای اضافی را متحمل مىشد.

از لحاظ تاریخی، پیسی بر فروش از طریق فروشگاههای خردهفروشی متمرکز بود، در حالی که کوکاکولا در فروش فانتنها پیشتاز بود. (اصطلاح "فانتن به معنی چشمه" در اصل به فوارههای نوشابهٔ موجود در داروخانهها، رستورانهای سرپوشیده، کافه تریاها و هر فروشگاه دیگری که با استفاده از دستگاههای فوارهای نوشابه سرو می کردند، اشاره داشت.) رقابت برای حسابهای ملی فانتن، به ویژه در دهه ۱۹۹۰ شدید بود. به عنوان مثال، شعبات برگر کینگ^{۳۱} به ازای هر گالن برای شربت کوکا در سال ۱۹۹۹ حدود ۶.۲۰ دلار میپرداختند، که در واقع به ازای هر گالن تخفیف قابل توجهی محسوب میشد. یکی از صاحبان حق رای بزرگ میدوسترن ۳۲ گفت که تخفیف سالانه او به ازای هر گالن ۱.۴۵ دلار یا حدود ۲۳٪ بود. حسابهای فانتن که در اکثر موارد بطریسازان آنها را اداره میکردند، بهطور قابلتوجهی سودآورتر از حسابهای ملی بودند. کوکا و پپسی برای حمایت از کانال فروش فانتن برای توسعه دستگاههای توزیع کننده خدمات و سایر تجهیزات، سرمایه گذاری نموده و تبلیغات نقطهفروش و سایر موارد تبلیغاتی داخل فروشگاه را به مشتریان فانتنها ارائه کردند.

یس از اینکه پیسی با خرید پیتزا هات۳۳ (۱۹۷۸)، تاکو بل۳۴ (۱۹۸۶) و کنتاکی فرید چیکن۳۵ (۱۹۸۶) وارد تجارت فست فود شد، کوکاکولا ,قبای ;نجیره ای مانند وندی ۳۶ و برگر کینگ ۳۷ را متقاعد کرد که به او روی بیاورند. پپسی کسبوکار رستوران داری خود را با نام ترایکن^{۳۸} در سال ۱۹۹۷ منحل کرد، اما «حق سرو نوشیدنی» را در خطوطی که قبل از ترایکن با آنها در ارتباط بود، حفظ کرد. کوکاکولا نیز قراردادهای خود را با برگرکینگ و مکدونالد^{۳۹} (بزرگترین حساب ملی از نظر فروش) حفظ کرده بود. رقابت همچنان قوی بود: در سال ۲۰۰۴، کوکاکولا حساب سابوی^{۴۰} را برد، در حالی که پپسی حساب کوئیزنوز^{۴۱} را از کوکا گرفت. (سابوی بزرگترین حساب از نظر تعداد فروشگاه بود.) در آوریل ۲۰۰۹، گروه دکتر پپر اسنیل^{۴۲} حقوق دکتر پپر را در تمام رستورانهای مکدونالد ایالات متحده تضمین کردند. با این حال، کوکا همچنان با ۶۹ ٪ سهم از حقوق ملی، پیسی ۲۰ ٪ و گروه دکتر پیر ۱۱ ٪، رهبری کانال را به عهده داشتند.

کوکا و دکتر پپر اسنپل تا مدتها کنترل حسابهای ملی فانتن را حفظ کردند و در مورد قراردادهایی که در برخی موارد (مانند رستورانهای زنجیرهای بزرگ) کل ایالات متحده یا حتی جهان را پوشش میداد، مذاکره نمودند. بطریسازان محلی یا بخشهای امتیازدهندگان فانتن به این حسابها سرویس میدادند. (در چنین مواردی، بطریسازان برای تحویل شربت و نگهداری ماشینها هزینه

²⁸ Wal-Mart

²⁹ Target

³⁰ President's Choice

³¹ Burger King

³² Midwestern

³³ Pizza Hut

³⁴ Taco Bell

³⁵ Kentucky Fried Chicken

³⁶ Wendy

³⁷ Burger King

³⁸ Tricon 39 McDonald

⁴⁰ Subway

⁴¹ Quiznos

⁴² DPS

دریافت می کردند.) از لحاظ تاریخی، پپسی کولا^{۴۳} حقوق فانتن را به بطری سازان محلی پپسی واگذار کرده بود. اما در اواخر دهه ۱۹۹۰، پپسی کمپین موفقیت آمیزی را برای به دست آوردن حق فروش نوشیدنی فانتن از بطری سازهای خود از طریق شرکتهای کمیساری رستوران آغاز کرد. در کانال فروش، بطری سازها مسئولیت خرید، نصب و سرویس ماشین آلات و همچنین مذاکره با صاحبان املاک را بر عهده داشتند و معمولاً در ازای جای دادن ماشینها، کمیسیون فروش دریافت می کردند. اما سازندگان کنسانتره برای تشویق سرمایه گذاری در ماشین آلات، به بطری سازان مشوقهای مالی ارائه نموده و همچنین نقش زیادی در توسعه فناوری فروش خود کار داشتند. کو کاکولا و پپسی تا حد زیادی بزرگ ترین تامین کنندگان نوشابه گازدار برای این کانال بودند.

تامین کنندگان بطریسازان و تولیدکنندگان کنسانتره

تولید کنندگان کنسانتره به ورودیهای کمی برای تولید نیاز داشتند: کنسانتره برای بیشتر کولاهای معمولی شامل رنگ کارامل، اسید فسفریک یا اسید سیتریک، طعمدهندههای طبیعی و کافئین بود. بطریسازها هم به دو ورودی اصلی نیاز داشتند: بستهبندی (شامل قوطیها، بطریهای پلاستیکی و بطریهای شیشهای)، و شیرین کنندهها (شامل شربت ذرت با فروکتوز بالا و شکر و همچنین شیرین کنندههای مصنوعی مانند آسپارتام^{۴۹}. اکثر نوشابههای گازدار ایالات متحده در قوطیهای فلزی (۵۶٪) بسته بندی میشدند و بطریهای پلاستیکی (۴۲٪) و بطریهای شیشهای (۲٪) مابقی نوشیدنیها را در خود جای میدادند. قوطیها گزینه ی جذابی برای بستهبندی بودند، زیرا به راحتی قابلیت حمل و نمایش داشتند و همچنین کموزن، بادوام و قابل بازیافت بودند. بستهبندی پلاستیکی که در سال ۱۹۷۸ معرفی شد، تولید بطری در اندازههای بزرگتر و شکلهای متنوع تری را ممکن ساخت. بطریهای پت⁶⁴ بیست اونسی یک بار مصرف، که در سال ۱۹۷۸ معرفی شدند، به طور پیوسته محبوبیت پیدا کردند و در سال ۲۰۷۸، ۳۵درصد از حجم نوشابههای گازدار و ۲۵درصد از کل درآمد نوشابهها را در فروشگاههای زنجیرهای به خود اختصاص دادند.

استراتژی تولیدکنندگان کنسانتره در قبال تولیدکنندگان قوطی نمونهای از روابط تامینکنندگی بین آنها بود. کوکاکولا و پپسی از طرف شبکه بطریسازان خود مذاکره میکردند و جزو بزرگترین مشتریان صنعت قوطیهای فلزی به شمار میرفتند. در دهههای ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰، هر دو شرکت کنترل بخشی از تولید قوطی خود را به دست گرفتند، اما در سال ۱۹۹۰ تا حد زیادی از این تجارت خارج شدند و پس از آن، ایجاد روابط بلندمدت پایدار با تامینکنندگان را در دستور کار قرار دادند. در سال ۲۰۰۹، تولیدکنندگان عمده قوطی شامل بل^{۴۹}، رکسام^{۴۹} (از طریق شرکت تابعه نشنال کن امریکن^{۸۹}) و کران کرک اند سیل^{۴۹} میشدند.

تكامل صنعت نوشابههاي غيرالكلي ايالات متحده

تاريخچه اوليه

⁴³ PepsiCo

⁴⁴ Aspartame

نوعی پلاستیک شفاف، قوی، سبک و ۲۰۰٪ قابل بازیافت است .Polyethylene terephthalate

⁴⁶ Ball

⁴⁷ Rexam

⁴⁸ National Can American

⁴⁹ Crown Cork & Seal

کوکاکولا در سال ۱۸۸۶ توسط داروسازی در آتلانتا ٔ و جورجیا ٔ به به به جان پمبرتون ٔ فرموله شد و در فانتنهای نوشابه در داروخانهها به عنوان «معجونی برای اختلالات روحی و جسمی» فروخته شد. در سال ۱۸۹۱، آسا کندلر ٔ این فرمول را به دست آورد، یک نیروی فروش استخدام نمود و تبلیغات برند کوکاکولا را آغاز کرد. فرمول شربت کوکاکولا، معروف به (مرچیندایس ایکس ٔ ه) یک راز کاملاً محافظت شده بود که این شرکت در یک صندوق بانکی در آتلانتا از آن محافظت می کرد. کندلر اولین امتیاز بطری کوکاکولا را در سال ۱۸۹۹ به مبلغ اسمی یک دلار اعطا کرد و معتقد بود که آینده این نوشیدنی با فانتنهای نوشابه است. با این حال، شبکه بطری سازی شرکت به سرعت رشد کرد و تا سال ۱۹۱۰ به ۳۷۰ حق امتیاز رسید.

در سالهای اول، وجود نسخههای جعلی و تقلبی نوشابه باعث آزار شرکت اصلی شده بود و موجب گردید در دادگاه با نقض حقوق علائم تجاری با آنها مبارزه کند. تنها در سال ۱۹۱۶، ۱۵۳ تقلید از کوکاکولا، از جمله برندهای کوکاکولا^{۵۵}، کوکانولا^{۵۵} و کلدکولا^{۷۵} توسط دادگاه ممنوع شدند. کوکا یک بطری ۶.۵ اونسی را معرفی و ثبت اختراع کرد که طراحی منحصر به فرد «اسکرت^{۵۸}» آن متعاقباً به نماد آمریکایی تبدیل شد.

کندلر شرکت را در سال ۱۹۱۹ به گروهی از سرمایه گذاران فروخت و در همان سال سهامی عام شد. چهار سال بعد، دوران طولانی رهبری رابرت وودراف ^{۵۹} آغاز شد. وودراف بطریسازانی که حق امتیاز داشتند را تحت فشار قرار داد تا هرطور شده و با هر وسیلهای نوشیدنیهای شرکت را به محصولاتی پرتقاضا و در دسترس تبدیل کنند. در طول دهههای ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰، کوکاکولا پیشگام عرصهی خنک کنندههای روباز برای استفاده در فروشگاههای مواد غذایی و سایر کانالها بود و علاوه بر آن دستگاههای فانتن خودکار را نیز توسعه داد و دستگاههای فروش خودکار را نیز معرفی نمود. وودراف همچنین تبلیغات «سبک زندگی» را برای کوکاکولا آغاز کرد و بر نقش کوکاکولا در زندگی یک مصرف کننده تأکید نمود.

وودراف تجارت بین المللی کوکا را نیز بهخوبی توسعه داد. در طول جنگ جهانی دوم، به درخواست ژنرال آیزنهاور ۶۰ وودراف وعده کرد هم رمدی که لباس فرم بپوشد، هر کجا که باشد و هر چقدر هزینه برای شرکت داشته باشد، یک بطری کوکاکولا به قیمت پنج سنت دریافت میکند». از آغاز سال ۱۹۴۲، کوکاکولا بابت تولید نوشیدنیهایی که به ارتش یا خردهفروشانی که به سربازان خدمت میکردند می فروخت، از سهمیهبندی شکر در زمان جنگ معاف شد. کارخانههای بطریسازی کوکاکولا حرکت نیروهای آمریکایی را دنبال می کردند و در طول جنگ، دولت ایالات متحده ۶۴ کارخانه دیگر در خارج از کشور راهاندازی کرد (توسعهای که در بدست آوردن سهم بازار غالب کوکاکولا پس از جنگ در بیشتر کشورهای اروپایی و آسیایی موثر بود.)

پپسی کولا در سال۱۸۹۳ در نیوبرن کارولینا شمالی^{۶۱} توسط داروسازی بهنام کالب برادهام^{۶۲} اختراع شد. مانند کوکاکولا، پپسی یک سیستم اعطا حق امتیاز بطری سازی ایجاد کرد و توانست تا سال ۱۹۱۰ شبکهای متشکل از ۲۷۰ بطریساز ایجاد کند. با این حال، پپسی با مشکل مواجه شد و در سال ۱۹۲۳ و بار دیگر در سال ۱۹۳۲ اعلام ورشکستگی نمود. اما زمانی که پپسی در طول رکود بزرگ، قیمت بطری دوازده اونسی خود را به نیکل (همان قیمتی که کوکا برای یک بطری ۶۵۵ اونسی دریافت کرد) کاهش داد، رشد کسبوکار آغاز

⁵⁰ Atlanta

⁵¹ Georgia

⁵² John Pemberton

⁵³ Asa Candler

⁵⁴ Merchandise 7X

⁵⁵ Coca-Kola

Koca-NolaCold-Cola

⁵⁸ skirt

⁵⁹ Robert Woodruff

⁶⁰ General Eisenhower

⁶¹ New Bern City in North Carolina

⁶² Caleb Bradham

شد. در سالهای بعد، پپسی یک استراتژی بازاریابی بر اساس مضمون صداپیشگی رادیویی معروف خود ایجاد کرد: «دو برابر همیشگی با یک نیکل».

در سال ۱۹۳۸، کوکاکولا علیه پپسی شکایت کرد و ادعا داشت که نام تجاری پپسی کولا نقض کننده علامت تجاری کوکاکولا است. با حکم دادگاه در سال ۱۹۴۱ به نفع پپسی، مجموعهای از شکایتها و دعواهای متقابل بین این دو شرکت پایان یافت. در این دوره، زمانی که پپسی به دنبال گسترش شبکه بطریسازی خود بود، باید به بطریسازان محلی کوچکی که با شرکتهای صاحب امتیاز و ثروتمند کوکاکولا رقابت داشتند، تکیه می کرد. با این حال، شرکت شروع به کسب سهم بازار کرد و در دهه ۱۹۴۰ از رویال کرون^{۳۳} و دکتر پپر^{۴۳} پیشی گرفت و به دومین برند پرفروش نوشابه گازدار تبدیل شد. در سال ۱۹۵۰، سهم کوکاکولا از بازار ایالات متحده ۴۷ درصد و پپسی ۱۹۵۰ درصد بود و صدها شرکت منطقهای نوشابه گازدار که طیف گستردهای از طعمها را ارائه می کردند، بقیه بازار را تشکیل می دادند.

جنگ کولا آغاز شد

در سال ۱۹۵۰، آلفرد استیل^{۶۵} مدیر بازاریابی سابق کوکاکولا، مدیرعامل پیسی شد. استیل شعار «ضربان کوکا» را در نظر گرفت و بطریسازان را تشویق کرد تا بر فروش خانگی از طریق سوپرمارکتها تمرکز کنند. به عنوان مثال، برای هدفقراردادن مصرف خانوار، این شرکت یک بطری ۲۶ اونسی را معرفی کرد. رشد پیسی به دنبال افزایش تعداد سوپرمارکتها و فروشگاههای زنجیرهای پس از جنگ در ایالات متحده آغاز شد: در سال ۱۹۴۵ حدود ده هزار سوپرمارکت وجود داشتند و این رقم در سال ۱۹۵۵ نزدیک به پانزده هزار و در سال ۱۹۶۲ که در اوج این منحنی رشد قرار داشت ۳۲ هزار سوپرمارکت رسید.

تحت رهبری دونالد کندال^{۶۶} پپسی در سال ۱۹۶۳ کمپین بازاریابی «نسل پپسی» را راهاندازی کرد که جوانان و «جواندلها» را هدف قرار میداد. این کمپین به پپسی کمک کرد تا برتری کوکاکولا را با اختلاف دو به یک کاهش دهد. در همان زمان، پپسی با بطریسازان خود برای مدرنسازی کارخانهها و بهبود خدمات تحویل فروشگاه همکاری کرد. در سال ۱۹۷۰، بطریهای پپسی عموماً بزرگتر از همتایان کوکاکولای خود بودند. شبکه کوکاکولا با بیش از هشتصد بطریساز مستقل باقیماند (که اکثر آنها به شهرهای پنجاه هزار نفری یا کمتر ایالات متحده خدمات میدادند). در اوایل دهه ۱۹۷۰، پپسی قیمت کنسانتره خود را افزایش داد تا با کوکاکولا برابری کند. برای غلبه بر مخالفت بطریسازان، پپسی قول داد که این درآمد اضافی را صرف تبلیغات و ترویج کند.

کوکاکولا و پپسی در دهه ۱۹۶۰ طعمهای جدید کولا و غیر کولا و گزینههای جدید بستهبندی را امتحان کردند. پیش از این، این دو شرکت تنها بر فروش برندهای کولای خود متمرکز بودند. شرکت کوکاکولا، فانتا ^{79} (۱۹۶۰)، اسپرایت ^{79} (۱۹۶۱) و تب کولا کم کالری ^{69} (۱۹۶۳) را روانه بازار نمود. پپسی نیز با عرضهی تیم ^{79} (۱۹۶۰)، کوهنوردی ^{79} (۱۹۶۴)، و پپسی رژیمی ^{79} (۱۹۶۴) با کوکا مقابله کرد. هر دو شرکت بطریهای شیشهای یکبارمصرف و قوطیهای فلزی دوازده اونسی را در شکلهای مختلف معرفی کردند. آنها همچنین محصولاتشان را با نوشیدنی غیر گازدار متنوع نمودند. کوکاکولا مینت مید ^{73} (آب میوه)، دانکن فودز ^{74} (قهوه، چای، شکلات داغ) و

⁶³ Royal Crown

⁶⁴ Dr Pepper

⁶⁵ Alfred Steele

⁶⁶ Donald Kendall

⁶⁷ Fanta

⁶⁸ Sprite

⁶⁹ low-calorie cola Tab

⁷⁰ Teem Mountain Dew

⁷¹ Mountain Dew

⁷² Diet Pepsi

⁷³ Minute Maid

⁷⁴ Duncan Foods

بلمونت اسپرینگز واتر^{۷۵} را خریداری کرد. در سال ۱۹۶۵، پپسی با غول مواد غذایی فریتولی^{۷۶} ادغام شد و پپسیکو^{۷۷} را تشکیل داد، به امید آن که بر اساس اهداف مشابه، سیستمهای تحویل و جهت گیریهای بازاریابی به هم افزایی دست یابد.

در اواخر دهه ۱۹۵۰، کوکاکولا شروع به استفاده از پیامهای تبلیغاتی کرد که به طور ضمنی وجود رقبا را به رسمیت می شناخت: «طعم ترجیحی آمریکایی» (۱۹۵۵)، «هیچ شگفتانگیز نیست که کوکا بهترین را تازه می کند» (۱۹۶۰). با این حال، در جلسات با بطری سازان کوکاکولا، مدیران تنها در مورد رشد برند خود صحبت کردند و هر گز نام نزدیک ترین رقیب خود را نبردند. در طول دهه ۱۹۶۰، کوکاکولا عمدتاً بر بازارهای خارج از کشور متمرکز بود و ظاهراً استراتژی خود را بر این فرض قرار داده بود که مصرف داخلی نوشابه گازدار به نقطه اشباع نزدیک می شود. در همین حال، پیسی به شدت در ایالات متحده با کوکاکولا مبارزه می کرد و توانست بین سالهای ۱۹۵۰ تا ۱۹۷۰ سهم خود را در ایالات متحده دو برابر کند.

چالش پیسی

در سال ۱۹۷۴، پیسی «چالش پیسی» را در دالاس، تگزاس^{۸۷} راهاندازی کرد. کوکاکولا برند غالب در آن شهر بود و پیسی با فاصله بسیار کمی پس از دکتر پپر رتبه سوم را به خود اختصاص داده بود. در آزمایشهای کورکورانه چشایی که توسط بطریساز کوچک محلی پپسی انجام شد، این شرکت سعی کرد نشان دهد که مصرف کنندگان در واقع پپسی را به کوکاکولا ترجیح میدهند. پس از افزایش فروش در دالاس، پپسی این کمپین را در سراسر کشور راه اندازی کرد.

در این دوره، کوکاکولا برای بهدستآوردن انعطافپذیری بیشتر در قیمتگذاری کنسانتره و شربتها، مجدداً درباره قرارداد حق امتیاز بطریسازی خود مذاکره کرد. بطریسازان قرارداد جدید را در سال ۱۹۷۸ تصویب کردند، اما تنها پس از آن که کوکا موافقت کرد که تغییرات قیمت کنسانتره را به شاخص قیمت مصرف کننده مرتبط کند تا قیمت را به گونهای تنظیم نماید که هرگونه صرفهجویی در هزینه مرتبط با تغییرات مواد تشکیل دهنده را منعکس کرده، و کنسانتره بدون شیرینی را به بطریهایی که ترجیح میدهند شیرین کننده خود را در بازار آزاد بخرند، عرضه کند. این اقدام، کوکاکولا را با پپسی که به طور سنتی کنسانتره شیرین نشده را به بطریسازان خود میفروخت، هماهنگ کرد. بلافاصله پس از تایید موافقتنامه جدید، کوکا از افزایش قابل توجه قیمت کنسانتره خبر داد. پپسی با افزایش پانزده درصدی قیمت خود به دنبال آن بود.

جنگ کولا داغ شد

⁷⁵ Belmont Springs Water

⁷⁶ Frito-Lay

⁷⁷ PepsiCo

⁷⁸ Dallas, Texas

⁷⁹ Brian Dyson

در سال ۱۹۸۰، روبرتو گویزوئتا^{۸۰} به عنوان مدیرعامل کوکاکولا منصوب و دان کیو^{۸۱} رئیس آن شد. در آن سال، کوکاکولا بجای استفاده از شکر به استفاده از شربت ذرت با فروکتوز بالا، جایگزینی با قیمت پایینتر، روی آورد. پپسی سه سال بعد این حرکت را تقلید کرد. کوکاکولا همچنین تلاشهای بازاریابی خود را تشدید کرده و هزینههای تبلیغاتی خود را بین سالهای ۱۹۸۱ و ۱۹۸۴ بیش از دو برابر نمود. در مقابل، پیسی نیز هزینههای تبلیغاتی خود را در مدت مشابه دو برابر کرد. در همین حال، گویزوئتا بیشتر خطوط تولید نوشیدنی غیر گازدار را که تحت کنترل داشت، از جمله شراب، قهوه، چای و تصفیه آب صنعتی فروخت و در عین حال مینت مید⁸² (آب میوه) را حفظ کرد.

کوکای رژیمی که در سال ۱۹۸۲ معرفی شد، اولین پسوند نام تجاری «کوکا» بود. بسیاری از مدیران کوکاکولا که نام تجاری مادر کوکا^{۸۳} را مقدس میدانستند، با این حرکت مخالفت کرده بودند. وکلای شرکت که نگران مسائل کپی رایت بودند نیز مخالفت نمودند. با این وجود، کوکای رژیمی موفقیت بزرگی بود. این نوشیدنی که بهعنوان «موفق ترین راهاندازی محصول مصرفی دهه هشتاد» مورد تحسین قرار گرفت، طی چند سال نه تنها به محبوبترین نوشیدنی رژیمی در ایالات متحده، بلکه به سومین نوشیدنی گازدار پرفروش کشور تبديل شد.

در آوریل ۱۹۸۵، کوکاکولا اعلام کرد که فرمول ۹۹ ساله اش را تغییر داده است. گویزوئتا^{۸۴} در توضیح این سنتشکنی رادیکال به کاهش شدید ارزش علامت تجاری کوکاکولا اشاره کرد. او گفت: «محصول و برند، سهم رو به کاهشی در بخش کوچک بازار داشتند.» در روز اعلام کوکاکولا، پیسی برای کارمندان خود تعطیلات اعلام کرد و ادعا کرد که کوکای جدید از نظر طعم و مزه از پیسی تقلید کرده است. فرمول مجدد باعث اعتراض وفادارترین مشتریان کوکاکولا شد و بطریسازان نیز به این غوغا پیوستند. سه ماه بعد، این شرکت فرمول اصلی را با نام کوکاکولا کلاسیک بازگرداند، درحالیکه فرمول جدید را به عنوان برند پرچمدار خود تحت نام نیوکوکا^{۸۵} حفظ کرد. شش ماه بعد، کوکا اعلام کرد که از این پس کوکاکولا کلاسیک (فرمول اصلی) را به عنوان برند پرچمدار خود در نظر خواهد گرفت.

برندهای جدید نوشیدنی گازدار در دهه ۱۹۸۰ افزایش یافتند. کوکاکولا یازده محصول جدید از جمله کوکا بدون کافئین^{۸۶} (۱۹۸۳) و کوکا گیلاس^{۸۸} (۱۹۸۵) و پپسی نیز سیزده محصول از جمله برش لیمو^{۸۸} (۱۹۸۴) و پپسی کولا بدون کافئین^{۸۹} (۱۹۸۷) را معرفی کردند. تعداد بستهبندی و اندازهها نیز به طور چشمگیری افزایش یافتند و نبرد برای فضای قفسه در سوپرمارکتها و دیگر فروشگاهها شدید گردید. در اواخر دهه ۱۹۸۰، کوکاکولا و پپسی هرکدام بیش از ده برند اصلی و هفده نوع ظرف یا بیشتر ارائه میکردند. مبارزه برای سهم بازار تشدید شده بود. از انجایی که تخفیف قیمت خردهفروشی به یک امر عادی تبدیل شده بود، مصرفکنندگان نیز به چنین تخفیفهایی عادت کردند. در طول دهه ۱۹۸۰، رشد کوکاکولا و پپسی بر تولیدکنندگان کوچکتر کنسانتره فشار آورد. با کاهش فضای قفسهشان، برندهای کوچک از مالکی به مالک دیگر منتقل شدند. طی یک بازه زمانی پنج ساله، دکتر پپر^{۹۰} چندین بار (کلی یا جزئی)، کانادادرای^{۹۱} دوبار، سانکیست^{۹۲} یکبار و ایانددبلیو برندز ۹۳ یکبار فروخته شدند. فیلیپ موریس ۹۴ سون آپ ۹۵ را در سال ۱۹۷۸ برای یک حق بیمه بزرگ خریداری کرد، در

80 Roberto Goizueta

⁸¹ Don Keough

⁸² Minute Maid

⁸³ Mother Coke

⁸⁴ Goizueta

⁸⁵ New Coke

⁸⁶ Caffeine- Free Coke

⁸⁷ Cherry Coke

⁸⁸ Lemon-Lime Slice

⁸⁹ Caffeine-Free Pepsi-Cola

 $^{^{90}}$ Dr Pepper

⁹¹ Canada Dry

⁹² Sunkist

⁹³ A&W Brands

⁹⁴ Philip Morris

⁹⁵ Seven-Up

اوایل دهه ۱۹۸۰ ضررهای زیادی را متحمل شد و بالاخره در سال ۱۹۸۵ کسبوکار نوشیدنی گازدار را ترک کرد. در دهه ۱۹۹۰، از طریق یک سری خریدهای استراتژیک، کادبری شوپس^{۹۶} به عنوان سومین تولیدکننده بزرگ کنسانتره رقیب اصلی (هر چند دور) دو غول نوشابه گازدار ظاهر شد. در سال ۱۹۹۵ شرکتهای دکتر پپر/سونآپ را خریداری کرد و به افزودن برندهای معروفی مانند اورانجینا^{۹۷} (۲۰۰۱) و نانتاکتنکترز^{۸۸} (۲۰۰۲) به مجموعه خود ادامه داد. سپس در سال ۲۰۰۸، تجارت نوشیدنی کدبری^{۹۹} به یک شرکت مستقل به نام گروه دکتر پپر اسنپل ۱۳۰۰ تبدیل شد.

ادغام بطریساز و شرکت فرعی''۱

روابط بین کوکا و بطریسازهایی که حق امتیاز داشتند از زمان مذاکره مجدد قرارداد در سال ۱۹۷۸ تیره شده بود. کوکاکولا تلاش کرد بطریسازان را متقاعد کند تا در برنامههای بازاریابی و ترویج همکاری کرده، کارخانهها و تجهیزات را ارتقا داده و از عرضه محصولات جدید حمایت کنند. جنگهای کولا بطریسازهای کوچک و مستقل را تضعیف کرده بود. عواملی مانند فشار برای صرف هزینه بیشتر برای تبلیغات، تکثیر محصولات و بستهبندی، تخفیف گسترده قیمت خردهفروشی با هم منجر به نیاز سرمایه بالاتر و حاشیه سود کمتر شدند. بسیاری از بطریسازهای خانوادگی دیگر منابع لازم را برای رقابتی ماندن نداشتند.

گویزوئتا در ضیافت شام ژوئیه ۱۹۸۰ با پانزده تا از بزرگترین بطریسازان داخلی کوکاکولا، برنامهای را برای اعطای حق امتیاز مجدد به عملیات بطریسازی اعلام کرد. کوکا شروع به خرید بطریسازهایی با مدیریت ضعیف نمود، به آنها سرمایه تزریق کرد و به سرعت دوباره آنها را به بطریسازهایی با عملکرد بهتر فروخت. اعطای حق امتیاز مجدد به بطریسازان بزرگ کوکاکولا، به آنها اجازه داد تا خارج از قلمروهای جغرافیایی منحصربهفرد خود گسترش یابند. زمانی که دو تا از بزرگترین شرکتهای بطریسازی آن در سال ۱۹۸۵ برای فروش عرضه شدند، کوکاکولا به سرعت آنها را به قیمت ۲.۴ میلیارد دلار خریداری کرد و مانع مناقصه گران خارجی شد. خرید این بطریسازی و مجموعههایی مثل آن، یک سوم حجم کوکا را در عملیات متعلق به شرکت قرار دادند. در همین حال، کوکا قرارداد حق امتیاز خود در سال ۱۹۷۸ با آنچه در سال ۱۹۸۷ به قرارداد مستر بتلر ¹⁰² تبدیل شد، جایگزین کرد.

خرید بطریسازهای کوکا، بدهی بلندمدت آن را به حدود یک میلیارد دلار افزایش داد. در سال ۱۹۸۶، این شرکت یک شرکت تابعه مستقل در بطریسازی به نام کوکاکولا اینترپرایز ۱۰۳ ایجاد کرد و ۵۱ درصد از سهام خود را به عموم فروخت و بقیه را حفظ کرد. موقعیت سهام اقلیت، کوکا را قادر ساخت تا صورتهای مالی خود را از صورتهای مالی کوکاکولا اینترپرایز جدا کند. به عنوان اولین «بطریساز پشتیبان»، کوکاکولا اینترپرایز مناطق کوچک را در مناطق بزرگتر ادغام کرد، درباره قراردادها با تامین کنندگان و خرده فروشان دوباره مذاکره کرد، ترتیبات خرید و توزیع اضافی را یکی نمود و نیروی کار خود را بیست درصد کاهش داد. کوکاکولا اینترپرایز همچنین در ساخت خطوط تولیدی با ظرفیت پنجاه میلیون واحد که شامل سطوح بالایی از اتوماسیون بودند، سرمایه گذاری کرد. کوکا به خرید بطریسازهای مستقل و فروش آنها به کوکاکولا اینترپرایز ادامه داد. دان کیو^{۱۹۲} گفت: «ما تبدیل به یک شرکت بانکداری سرمایه گذاری شدیم که در معاملات بطریسازی تخصص داشت. تنها در سال ۱۹۹۷، کوکاکولا بیش از هفت میلیارد دلار در چنین معاملاتی جمع آوری کرد. از سال ۲۰۰۹،

⁹⁶ Cadbury Schweppes

⁹⁷ Orangina

⁹⁸ Nantucket Nectars

⁹⁹ Cadbury

¹⁰⁰ Dr Pepper Snapple Group

یک شرکت جدید و مجزا است و زمانی ایجاد می شود که یک شرکت مادر سهام یک شرکت تابعه یا یک بخش تجاری را بین سهامداران شرکت اصلی توزیع کند Spin off ا

¹⁰² Master Bottler

¹⁰³ Coca-Cola Enterprises (CCE)

¹⁰⁴ Don Keough

کوکاکولا اینترپرایز بزرگترین تولیدکننده کوکاکولا به شمار میرفت. حدود ۷۵ درصد از حجم بطری و قوطی کوکاکولا در آمریکای شمالی را اداره میکرد و فروش سالانه آن بیش از بیست و یک میلیارد دلار بود.

در اواخر دهه ۱۹۸۰، پپسی مل بتلینگ ۱۰^{۱۰} را به مبلغ ۵۹۱ میلیون دلار، عملیات بطریسازی گراند متروپولیتن ۱۹۸۰ را به قیمت ۷۰۵ میلیون دلار و عملیات بطریسازی گراند سینما ۱۰۰ را به مبلغ ۱۰۸ میلیارد دلار خریداری کرد. پپسی پس از یک دهه بهرهبرداری از بطریسازها، مسیر خود را تغییر داد و مدل پشتیبان بطری کوکا را پذیرفت. در آوریل ۱۹۹۹، گروه بطریسازان پپسی ۱۰۸ وارد بورس شد و پپسی ۳۵ درصد از سهام آن را حفظ کرد. تا سال ۲۰۰۹، گروه بطری پپسی ۵۶ درصد از حجم کل پپسی را تولید می کردند، در حالی که تعداد کل بطریهای پپسی از بیش از ۴۰۰ در اواسط دهه ۱۹۸۰ به ۱۰۶ کاهش یافته بود.

ادغام بطریسازان، تولیدکنندگان کوچکتر کنسانتره را به طور فزایندهای به شبکههای بطریسازی پپسی و کوکا برای توزیع محصولاتشان وابسته کرد. در مقابل، گروه دکتر پپر اسنپل در سال ۱۹۹۸ دو شرکت بزرگ بطریسازی ایالات متحده را خریداری و ادغام کرد تا بطریساز خود را تشکیل دهد. در سال ۲۰۰۹، کوکا با داشتن ده بطریساز برتر که ۹۴ درصد حجم داخلی را تولید می کردند، دارای بیشترین سیستم تلفیقی بود. ده بطریساز برتر پپسی و گروه دکتر پپر اسنپل به ترتیب ۸۹ و ۷۹ درصد از حجم داخلی اعطاکننده ی حق امتیاز خود را تولید می کردند.

سازگاری با تایمز

در اواخر دهه ۱۹۹۰، صنعت نوشیدنیهای غیرالکلی با چالشهای جدیدی مواجه شد که نشاندهنده تغییرات احتمالی در درازمدت بود. اگرچه آمریکاییها هنوز بیشتر از هر نوشیدنی دیگری نوشابه گازدار مینوشیدند، اما مصرف ایالات متحده شروع به افت کرد (به شکل ۱ مراجعه کنید). این افت در مقایسه با نرخ رشد سالانه سه تا هفت درصد در طول دهه ۱۹۸۰ و اوایل دهه ۱۹۹۰ قرار داشت.

این تغییر در الگوهای مصرف حول ارتباط روبهرشد بین نوشابه گازدار و مسائل بهداشتی مانند چاقی و تغذیه شکل گرفته بود. دستورالعملهای جدید تغذیه فدرال، که در سال ۲۰۰۵ صادر شده بود، نوشابههای گازدار معمولی را به عنوان بزرگترین منبع قندهای چاق کننده در رژیم غذایی آمریکاییها شناسایی کرده بود. در پی آن، مدارس سراسر کشور فروش نوشابه را در محل خود ممنوع کردند. چندین ایالت برای «مالیات نوشابه» بر نوشیدنیهای شیرین مانند نوشابههای گازدار و نوشیدنیهای انرژیزا فشار آوردند. دولت ایالات متحده نیز طی یک مطالعه نشان داد که مالیات بیست درصدی می تواند کالری دریافتی از نوشیدنیهای شیرین را تا ۴۹کالری در روز برای هر نفر در ایالات متحده کاهش دهد. در آوریل ۲۰۱۰، ۲۹ ایالت قبلاً از نوشابههای گازدار مالیات گرفته بودند و حدود ۱۲ ایالت دیگر نیز در حال بررسی این اقدام بودند. علاوه بر آن، تعداد بیشتری از مصرف کنندگان شربت ذرت با فروکتوز بالا را غیرطبیعی و ناسالم پنداشتند. بر اساس یک مطالعه تحقیقات بازار، ۵۳درصد از آمریکاییها در سال ۲۰۱۰ نگران تاثیر این ماده بر سلامتی خود بودند، که این عدد در مقایسه با ۴۰درصد در سال ۲۰۰۴ افزایش یافته بود. در واقع، گزارش سالانه کوکا در سال ۲۰۰۹، چاقی و نگرانیهای سلامتی را بهعنوان عامل خطر شماره یک برای کسبوکارش شناسایی کرد.

در مواجهه با کاهش فروش نوشابه گازدار (به شکل ۷ مراجعه کنید)، کوکاکولا و پپسی سعی کردند با جذب مشتریان به وسیلهی نوآوری و بازاریابی فزاینده، جلوی موج کاهش فروش را بگیرند. در مورد کوکا، این شرکت در سال ۲۰۰۹ یک دستگاه نوشابه فریاستایل جدید را معرفی کرد که می توانست دهها نوع مختلف نوشیدنی سفارشی تولید کند. رستورانها مجبور بودند سی درصد حق بیمه برای فریاستایل

¹⁰⁵ MEI Bottling

¹⁰⁶ Grand Metropolitan

¹⁰⁷ General Cinema

¹⁰⁸ Pepsi Bottling Group (PBG)

در مقایسه با فانتن معمولی نوشابه بپردازند. کوکاکولا همچنین تاکید بیشتری بر تبلیغ برندهای خود داشت، مانند هزینه کردن ۲۳۰ میلیون دلار برای تبلیغات نوشیدنی برتر کولا (به شکل ۸ مراجعه کنید). همچنین هزینههای حمایت مالی و بازاریابی جهانی، از جمله ششصد میلیون دلار برای جام جهانی ۲۰۱۰ هزینهها را افزایش داد. در همین حال، در سال ۲۰۰۸ پپسی با یک برنامه سه ساله تغییر برند، لوگوی خود را بازطراحی کرد که به نظر میرسد بیش از یک میلیارد دلار برای جوانسازی وجهه خود هزینه کرده باشد. پپسی بر ارتقای مجموعه کلی شرکت به عنوان یک شرکت فعال در حوزهی میان وعده و نوشیدنی، از طریق مفهوم «قدرت اول» تمرکز کرد. در سال ۲۰۱۰ نظرسنجیهای بازار در مورد وفاداری به برند نشان داد که مصرف کنندگان بیشتری کوکا را به پپسی بهعنوان نام تجاری نوشابه گازدار مورد علاقه خود ترجیح میدهند، که پس از کاهش قابل توجه شکاف در اواخر دهه ۱۹۹۰، یک عقب گردی جزئی برای پپسی بود.

جستوجو جايگزينها

گسترش ترکیب محصولات راه دیگری برای رشد بود. به عنوان مثال، در سال ۲۰۰۹ نوشابههای رژیمی ^{9} درصد از بازار نوشیدنی گازدار را در مقایسه با ^{9} درصد یک دهه قبل به خود اختصاص دادند. کوکاکولا زیرو ^{9} موفق ترین محصول جدید در میان نوشیدنیهای گازدار بود که در نیمه دوم دهه عرضه شد. این نوشیدنی که «طعم واقعی کوکاکولا با کالری صفر» را ارائه میکرد، از زمان معرفی آن در سال ^{9} ۲۰۰۵، رشد دو رقمی متوالی را تجربه کرد. این نوشیدنی عمدتاً برای مردان جوان در سراسر جهان که به «رژیم غذایی» توجه میکردند، به بازار عرضه شد.

در همان زمان، کوکاکولا و پپسی برای استفاده از شیرین کنندههای جایگزین تلاش بیشتری می کردند. پپسی شربت ذرت با فروکتوز بالا را بجای شکر طبیعی برای برندهای خود، پپسی تروبک¹¹⁰ و مونتین دئو دروبک¹¹¹ جایگزین کرد. جایگزین احتمالی دیگر استویا^{۱۱۲}بود، گیاهی که میتوان از آن به عنوان یک شیرین کننده طبیعی و بدون کالری استفاده کرد. کوکا و پپسی نسخههای خود را از یک شیرین کننده مبتنی بر استویا تولید کردند که توسط سازمان غذا و داروی ایالات متحده در سال ۲۰۰۸ مورد تایید قرار گرفت تا به عنوان یک افزودنی غذایی مورد استفاده قرار گیرد. محصولات جدید مبتنی بر استویا از جمله تروپ پنجاه کمکالری پپسی (آب پرتقال) ۱۱۳ و کوکا اسپرایت گرین شد.

علیرغم موفقیتهای بدست آمده در بازار نوشیدنیهای رژیمی، کوکاکولا و پپسی متوجه شدند که رشد شامل «نوشیدنیهای بدون کربوهیدرات» - دستهای شامل آبمیوهها و نوشیدنیهای آبمیوه، نوشیدنیهای ورزشی، نوشیدنیهای انرژیزا و نوشیدنیهای مبتنی بر چای - و همچنین آب معدنی میشود (به نمودار ۹ مراجعه کنید). در سال ۲۰۰۹، در حالی که نوشابههای گازدار ۶۳ درصد از حجم نوشابههای غیرالکلی ایالات متحده را تشکیل میدادند (این سهم از ۸۱ درصد در سال ۲۰۰۰ کاهش یافته بود)، حجم باقیمانده از ۲۰ درصد آب معدنی (از ۷ درصد افزایش یافته) تشکیل شده بود.

در ابتدا، در انتقال نوشیدنیهای گازدار، پپسی تهاجمی تر از کوکاکولا بود. پپسی که خود را به عنوان یک «شرکت نوشیدنی کامل» اعلام کردهبود، مجموعهای از نوشیدنیهای غیرگازدار را توسعه داد که از محصولات کوکاکولا در چندین دسته کلیدی مانند نوشیدنیهای ورزشی ۱۱۵ و نوشیدنیهای مبتنی بر چای ۱۱۶ پیشی گرفت. بین سالهای ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۷، ۷۷درصد از محصولات جدید پپسی که در بازار ایالات متحده عرضه می شدند، نوشیدنیهای بدون کربوهیدرات بودند که این درصد در کوکاکولا برابر ۵۶٪ بود. اما از سال ۲۰۰۷، کوکاکولا

¹⁰⁹ Coca-Cola Zero

¹¹⁰ Pepsi Throwback

¹¹¹ Mountain Dew Throwback

¹¹² Stevia

¹¹³ Pepsi's reduced- calorie Trop50 (orange juice)

¹¹⁴ Coke's Sprite Green

¹¹⁵ Gatorade

¹¹⁶ Lipton

به طور تهاجمی سبد محصولات بدون کربوهیدرات خود را از طریق خرید گسترش داد. خرید چهار میلیارد دلاری انرژی برندز ۱۱٬۰ سازنده نوشیدنی محبوب ویتامین واتر ۱۱٬۰ قابل توجه ترین و بزرگ ترین خریدی بود که کوکا تا به آن زمان انجام داده بود. کوکاکولا همچنین وارد کسبوکار تهیه قهوه و چای برای مشتریان فانتن/خدمات غذایی شد. تا سال ۲۰۰۹، در ایالات متحده سهم بازار نوشیدنی های بدون کربوهیدرات پیسی ۴۳ درصد و کوکاکولا ۳۲ درصد گزارش شده بود.

در دسته چهارده میلیارد دلاری آب معدنی، هم پپسی (با آکوافینا۱۹۹۱) و هم کوکاکولا (با داسانی ۱۲۰، ۱۹۹۹) محصولات آب تصفیه شده را معرفی کردند که به برندهای پیشرو نوشیدنی تبدیل شدند. آنها با استفاده از قدرت توزیع خود، از برندهای رقیب که بسیاری از آنها آب چشمه را میفروختند، پیشی گرفتند. با این حال، رکود اقتصادی در دهه آخر قرن بیستم چشماندازهای آینده را برای چیزی که سریع ترین رشد گروه نوشیدنی بین سالهای ۲۰۰۰ و ۲۰۰۷ محسوب میشد، نزول داد. مصرف کنندگان حساس به قیمت به دنبال جایگزینهای ارزان تری مانند آب معدنی با برند اختصاصی یا آب لوله کشی بودند که در مقایسه با نوشابهها، مشتریان وفاداری کمتری داشتند. حامیان محیط زیست نیز در مقابل استفاده از بطریهای پلاستیکی ۱۲۱ که نرخ بازیافت آن کمتر از بیست و پنج درصد بود، انتقادات شدید تری مطرح نمودند. آب معدنی شروع به ایجاد حاشیه سود عملیاتی منفی کرد. همچنین سهم بازار کوکا در این دسته در سال ۲۰۰۹ (در مقایسه با ۱۲ درصد در سال ۲۰۰۴) به ۱۵ درصد و سهم بازار پپسی (در مقایسه با ۱۲درصد) به ۲۱ درصد کاهش یافت.

بین المللی کردن جنگهای نوشیدنی

با کاهش تقاضای نوشیدنیهای گازدار در ایالات متحده، کوکاکولا و پپسی نیز به دنبال رشد جدیدی در خارج از کشور بودند. ایالات متحده بزرگترین بازار باقی ماند و یک سوم مصرف جهانی نوشیدنیهای گازدار را به خود اختصاص داد. پس از آن مکزیک، پورتوریکو و آرژانتین در رتبههای بعدی قرار گرفتند. اما دسترسی بهتر به بازارهای آسیا و اروپای شرقی باعث تحریک تقاضای جدید شد. به ویژه، چین و هند با طبقهی متوسط پرجمعیت و روبهرشد، به عنوان میدانهای نبرد آینده ظاهر شدند. هر شرکت قصد داشت در چند سال آینده حدود دو میلیارد دلار در چین سرمایه گذاری کند تا حضور خود را در بازار افزایش دهد.

کوکاکولا به مراتب بیشتر از پپسی به بازارهای بینالمللی تکیه کرد و شکوفا شد. با توسعه پیدرپی، نام کوکاکولا مترادف با فرهنگ آمریکایی شده بود. کوکا که در بیش از دویست کشور ارائه میشد، حدود ۸۰ درصد از فروش خود را از بازارهای بینالمللی به دست میآورد. از سوی دیگر، پپسی برای تقریباً نیمی از کل فروش خود به ایالات متحده وابسته بود و تلاشهای قبلی برای دنبال کردن کوکاکولا در بازارهای بینالمللی موفقیت نسبتاً کمی به همراه داشت. در دهه ی اول قرن بیستم پپسی تصمیم گرفت بر روی بازارهای نوظهوری که هنوز دردسترس بودند، تمرکز کند. تعدادی از بازارهای برتر نوشیدنی گازدار در آسیا، خاورمیانه و آفریقا قرار داشتند.

از آنجایی که به طور کلی مصرف نوشیدنیهای گازدار در خارج از کشور در مقایسه با ایالات متحده کمتر بود، کوکاکولا و پپسی به شدت فرصتهای محصولات بدون کربوهیدرات را در بازارهای جهانی دنبال میکردند. به عنوان مثال، آبمیوه یک دسته محبوب بود که انتظار میرفت تا سال ۲۰۱۲ ارزش خردهفروشی آن در چین، ۹۴ درصد رشد کند. در مقابل رشد نوشیدنیهای گازدار تا همان سال ۳۰درصد برآورد می شد. در روسیه، پپسی و یک شرکت عام المنفعه ۱۲۲ در سال ۲۰۰۸ برای درصد از سهام بزرگترین تولیدکننده آبمیوه روسیه، از این حال، عملیات بین المللی با موانع متعددی از جمله مقررات ضد انحصار،

¹¹⁷ Energy Brands

¹¹⁸ Vitaminwater drinks

¹¹⁹ Aquafina

¹²⁰ Dasani

¹²² public benefit corporation (PBC)

¹²³ OAO Lebedyansky

کنترل ارز، محدودیتهای تبلیغاتی و رقابت محلی مواجه شد. در یک واقعه قابل توجه، دولت چین پیشنهاد ۲.۴ میلیارد دلاری کوکاکولا و برای خرید هویوان جوس^{۱۲۴}، یک شرکت آبمیوهسازی پیشرو در چین را رد کرد. در همان زمان، بازارهای خارج از کشور، کوکاکولا و پسی را قادر ساختند که دامنه نوآوری خود را گسترش دهند. برای انطباق با ذائقه محلی، کوکاکولا چای اسپریت (ترکیب چای سبز با اسپرایت) ارائه کرد، در همان زمان پیسی نوشیدنیهایی از گیاهان چینی را آزمایش مینمود. رویکردهای جدید برای بستهبندی نیز به وفور یافت میشد. در چین و هند، استفاده از بطریهای شیشهای کوچک قابل برگشت به مصرف کنندگان فقیر و روستایی این امکان را به کوکا داد که با قیمت بسیار پایین به مصرف کنندگان روستایی برسد، در حالی که درآمد در هر اونس را افزایش میداد.

ساختارها و استراتژیهای در حال تحول

هم در داخل و هم در خارج از کشور، محبوبیت روزافزون نوشیدنیهای جایگزین، چالشهایی را برای شیوههای تولید و توزیع سنتی سازندگان نوشیدنیهای گازدار ایجاد کرده بود. شرکتهای کنسانتره در تولید چندین نوع نوشیدنی غیرگازدار، از گیتورید^{۱۲۵} گرفته تا لیپتون آیسد تی^{۱۲۹}، بهطور مستقیم درگیر شدند. چنین کالاهای تمامشدهای نیازمند فرآیند تولید کوچکتر اما تخصصی بودند که ساخت آن با زیرساختهای موجود برای بطریسازان چالشبرانگیز بود. از آنجایی که محبوبیت محصولات بدون کربوهیدرات همچنان رو به رشد بود، بطریسازان از اینکه به طور کامل در کسبوکارهای روبهرشد جدید مشارکت نمی کردند، ناامید شدند. کوکا و پپسی کالاهای نهایی را به بطریسازان خود فروخته و در کنار محصولات آماده خودشان با درصد مشخصی توزیع می کردند. علاوه بر این، کوکاکولا و پپسی برخی از نوشیدنیهای غیرگازدار را مستقیماً در انبارهای خرده فروشان توزیع کرده و بطریسازان را دور زدند.

نوشیدنیهای انرژیزا و ورزشی نسبت به نوشیدنیهای گازدار سود بیشتری بههمراه داشتند، زیرا قیمتهای بالاتری داشته و معمولاً برای مصرف فوری و یکبار مصرف انتخاب میشدند (شکل ۱۰ را ببینید). در فروشگاههای زنجیرهای، قیمت نوشیدنیهای انرژیزا بهطور متوسط ۳۴.۳۲ دلار (در مقایسه با نوشیدنیهای گازدار با قیمت ۸.۹۹.۶۱ دلار) بود، چنین محصولاتی سرعت رشد خوبی داشتند اما حجم فروش آنها در مقایسه با حجم نوشیدنیهای گازدار کمتر بود. این نوع محصولات در مواجهه با نوشیدنیهای گازدار که بهترین عملکرد را در محصولات با حجم بالا و تقاضای زیاد مصرف داشتند، مشکلاتی ایجاد کردند. همه شرکتهای نوشیدنی گازدار با چالش دستیابی به قدرت قیمتگذاری در کانالهای اصلی مواجه بودند. به ویژه، رشد سریع فروشندگان انبوه، به رهبری وال مارت٬۲۲۰، و فروشگاههای مختلف کلاب، تهدید جدیدی برای سودآوری کوکاکولا، پپسی و بطریسازان آنها بود. ادغام در بخش خردهفروشی به این معناست که ده مشتری برتر تا ۴۰ درصد از حجم بستههای کوکاکولا در ایالاتمتحده را تشکیل میدادند. در مورد وال مارت، این شرکت نه تنها از اندازه خود برای اعمال فشار قیمتگذاری استفاده می کرد، بلکه بر مذاکره بازاریابی و ترتیبات قفسه بندی با سازندگان کنسانتره نیز اصرار داشت. این مسئله باعث شد که بطریسازان در شیوه سنتی توزیع محصولات در قلمروهای انحصاری خود آسیبپذیر شوند.

علاوه بر این، بطریسازان مجبور بودند تعداد فزایندهای از واحدهای انبارداری ۱۲۸ را مدیریت کنند. به عنوان مثال، پپسی میخواست که بطریسازان خود ۴۷ واحد انبارداری مختلف گیتورید ۱۲۹ را در ازای کسب حقوق توزیع در کانالهای کوچکتر اما سودآورتر مانند فروشگاههای زنجیرهای و فروشگاههای یکدلاری ۱۳۰ حمل کنند. بسیاری از نوشیدنیهای غیرگازدار در حجم نسبتاً کم فروخته میشدند که به افزایش استفاده از پالتهای تقسیمشده منجر شد. با بارگیری بیش از یک نوع محصول بر روی یک پالت (تخت سخت و چوبی که برای سازماندهی و حمل و نقل کالا استفاده میشود)، بطریسازان هزینههای توزیع و فروش بیشتری را متحمل شدند. برخی از بزرگترین

¹²⁴ Huiyan Juice

¹²⁵ Gatorade

¹²⁶ Lipton Iced Tea

¹²⁷ Wal-Mart

¹²⁸ stock-keeping units (SKU)

¹²⁹ Gatorade

مغازه ای که طیف وسیعی از کالاها را با قیمت های پایین، معمولاً یک دلار یا کمتر می فروشد. : ¹³⁰ dollar stores

تولیدکنندگان کوکاکولا شاهد بودند که بهای تمام شده کالاهای فروخته شده (از جمله هزینه های عملیاتی) به ۹۰درصد فروششان رسیده بود که بالاترین سطح در بیش از دو دهه گذشته بوده است.

جای تعجب نیست که بطریسازان از عملکرد کوکاکولا در دریافت نرخ ثابت برای کنسانتره آن در بازار ایالات متحده شکایت داشتند. سود کوکاکولا به رشد حجم مرتبط بود، در حالی که سود بطریسازان به نوع بستهبندی و محل فروش نوشیدنیها وابسته بود. سپس در سال ۲۰۰۳، کوکاکولا و شرکتهای کوکاکولا انجاب با بطریسازیهای خارج از کشور استفاده میکرد. به موجب آن کوکا موافقت کرد که قیمتهای کنسانتره را بر اساس قیمتهایی که در کانالهای مختلف و برای بستههای مختلف اعمال میشود، تغییر دهد. تا سال ۲۰۰۹، حدود ۹۰ درصد از کل حجم کوکاکولا تحت قراردادهای قیمتگذاری تصادفی پوشش داده شد. مذاکرات قیمت سالانه نیز با توافقات چندساله قیمت کنسانتره جایگزین شد. کوکاکولا با برخی از بطریسازان سرمایهگذاری مشترک (۵۰-۵۰) بیشتری را دنبال کرد. ایجاد انگیزه در بطریسازان مستقل آن، بهویژه برای کوکاکولا، بسیار مهم شد، زیرا آنها تقریباً ۹۰درصد از حجم فروش جهانی کوکاکولا را تشکیل می دادند.

ادغام مجدد بطريسازان

در سال ۲۰۰۹، پپسی اعلام کرد که دو تا از بزرگترین تولیدکنندگان بطری خود، پیبیجی ۱۳۲ و پپسی امریکاز ۱۳۳ را در معاملهای به ارزش ۲۰۸ میلیارد دلار خریداری خواهد کرد. این پیشنهاد حدود ده سال پس از آن بود که پپسی، پیبیجی را به یک شرکت مستقل تبدیل کرده بود. این ادغام بیش از ۸۰ درصد از فعالیتهای نوشیدنی پپسی در آمریکایشمالی را زیر یک سقف میبرد. یکی از تحلیلگران خاطرنشان کرد که این معامله «واقعیتهای در حال تغییر تجارت نوشیدنی در آمریکای شمالی» را تایید میکند. سپس کوکا که مدافع وفادار سیستم حق امتیاز بطریسازی بود، جهان را با تصمیم خود برای خرید عملیات شرکتهای کوکاکولا ۱۳۴ در آمریکایشمالی در فوریه ۲۰۱۰ غافلگیر کرد. این معامله ۹۰درصد از تجارت کوکا را در آمریکای شمالی تحت کنترل خود بازگرداند. در ازای آن، شرکتهای کوکاکولا عملیات بطریسازی خود کوکا در نروژ و سوئد را خریدند و در تاریخ بعدی این گزینه را دریافت کردند که سهام کوکا را در تجارت بطریسازی آلمان بخرند.

آينده جنگ کولا چه خواهد شد؟

به نظر می رسد کاهش فروش نوشیدنی های گازدار، کاهش فروش کولا و ظهور سریع نوشیدنی های غیر گازدار باعث تغییر بازی در جنگهای کولا شده است. با صرف میلیاردها دلار برای تحت کنترل گرفتن مستقیم کوکاکولا و پپسی، ناظران نمی توانستند از خود بپرسند: آیا این یک تغییر اساسی در جنگهای کولاست یا فقط یک دور دیگر در یک رقابت صد ساله می باشد؟

¹³¹ Coca-Cola Enterprisesb(CCE)

¹³² Pepsi Bottling Group

¹³³ PepsiAmericas

¹³⁴ Coca-Cola Enterprisesb(CCE)

نمودار 1: آمار مصرف صنعت نوشیدنی ایالات متحده

2009	2008	2007	2005	2000	1995	1990	1985	1981	1975	1970	
											مصرف تاریخی نوشیدنی گازدار
9,420	9,620	9,920	10,220	9,950	9,000	7,780	6,500	5,180	3,780	3,090	کیسها ۱ (به میلیون)
46.0	47.4	49.3	51.9	53.0	50.9	46.9	40.3	34.2	26.3	22.7	گالن/ سرانه
25.2%	26.0%	27.1%	28.3%	29.0%	27.9%	25.7%	22.1%	18.7%	14.4%	12.4%	سهم از کل مصرف نوشیدنی
											روند مصرف مايعات ايالات متحده (گالن/سرانه)
46.0	47.4	49.3	51.7	53.0	50.9	46.9	40.3	34.2	26.3	22.7	نوشیدنیهای گازدار
21.0	21.7	22.0	21.4	21.8	21.9	24.0	24.0	20.6	21.8	22.8	آبجو
21.5	21.4	21.7	20.3	21.3	22.8	24.2	25.0	24.3	21.6	18.5	شير
20.6	21.4	22.5	19.5	13.2	10.1	8.1	4.5	2.7	1.2	_	آب معدنی ۲
15.8	15.9	16.0	16.4	16.8	21.3	26.2	26.9	27.2	33.0	35.7	قهوه ۳
8.1	7.6	8.1	8.2	9.5	8.9	8.5	8.1	6.9	6.8	6.5	آبميوهها
7.3	7.3	7.1	7.0	7.0	6.8	7.0	7.3	7.3	7.3	5.2	چای
4.0	4.6	4.9	4.2	2.2	1.3	_	_	_	_	_	نوشیدنیهای ورزشی ^۴
2.4	2.3	2.2	2.6	3.0	4.5	5.4	6.2	6.0	4.8	_	نوشیدنیهای پودری
2.6	2.6	2.5	2.2	1.9	1.8	2.0	2.4	2.1	1.7	1.3	شراب
1.4	1.4	1.4	1.4	1.2	1.2	1.5	1.8	2.0	2.0	1.8	الكل مقطر
150.7	152.7	155.9	155.2	150.9	151.5	153.8	146.5	133.3	126.5	114.5	جمع فرعى
31.8	28.9	24.8	27.6	31.6	31.0	28.7	36.0	49.2	56.0	68.0	آب لوله کشی/ نوشیدنیهای ترکیبی/ سایر
182.5	182.5	182.5	182.5	182.5	182.5	182.5	182.5	182.5	182.5	182.5	جمع ^۵

۱ یک کیس معادل ۱۹۲ اونس است.

۲ آب معدنی شامل تمامی بستهها، تک نفره و همچنین فله میباشد.

 $^{^{\}mathsf{T}}$ برای سال ۱۹۸۵ و پس از آن، دادههای قهوه و چای بر اساس سه سال است.

۴ برای دادههای قبل از سال ۱۹۹۲، نوشیدنیهای ورزشی در «آب شیر/ نوشیدنیهای ترکیبی/ سایر» گنجانده شده است.

این تجزیه و تحلیل فرض می کند که هر فرد به طور متوسط یک نیم گالن مایع در روز مصرف می کند $^{\Delta}$

نمودار ۲: سهم بازار نوشابههای غیرالکلی ایالات متحده بر اساس حجم واحد(%)

E 12009	2005	2000	1995	1990	1985	1980	1970	
								شركت كوكاكولا
17.0	17.6	20.4	20.9	20.7	21.7	25.3	28.4	کوکاکولا ^۲
9.9	9.8	8.7	8.8	9.3	6.8	_	_	نوشابه رژیمی
6.1	6.3	7.2	5.7	4.5	4.7	3.0	1.8	اسپرایت و اسپرایت رژیمی
1.4	1.8	2.2	2.6	2.9	1.7	_	_	کوکای بدون کافئین، کوکا رژیمی
1.8	1.6	0.2	0.7	0.7	0.9	_	_	فانتا ۳
1.1	1.1	1.2	0.2	_	_	_	_	بارک و بارک رژیمی
_	0.1	1.5	0.7	0.7	_	_	_	برندهای مینت مید
_	_	_	0.1	0.2	1.1	3.3	1.3	تب
4.6	4.9	4.2	3.3	2.8	2.6	4.3	3.2	ساير
41.9	43.1	44.1	42.3	41.1	39.5	35.9	34.7	جمع
								شرکت پپسی
9.9	11.2	13.6	15.0	17.6	19.3	20.4	17.0	نوشابه پپسی
6.7	6.5	7.2	5.7	3.9	3.1	3.3	0.9	مونتين دئو
5.6	6.0	5.3	5.8	6.3	3.9	3.0	1.1	پپسی رژیمی
1.3	1.4	0.1	_	_	_	_	_	سيرا ميست
1.9	1.4	0.9	0.7	0.5	_	_	_	مونتین دئو رژیمی
1.0	1.4	1.7	2.0	2.3	2.5	_	_	پپسی بدون کافئین و پپسی رژیمی
0.7	0.7	0.8	0.3	0.3	_	_	_	آبجو ماگ روت
0.1	0.1	0.6	1.2	1.4	1.4	_	_	اسلایس و اسلایس رژیمی
2.7	2.7	1.2	0.2	0.1	0.1	1.1	0.8	ساير
29.9	31.4	31.4	30.9	32.4	30.3	27.8	19.8	جمع
								گروه دکتر پپر اسنپل ^۴
8.3	7.6	7.5	6.8	5.2	4.5	6.0	3.8	دکتر پپر (همه برندها)
1.6	1.7	2.8	3.3	3.9	5.8	6.3	7.2	سون آپ (همه برندها)
1.1	1.0	0.9	0.9	_	_	_	_	برندهای ای اند دبلیو
1.2	1.1	0.8	0.7	0.7	1.2	_	_	سانكيست
1.0	0.8	0.9	1.0	1.2	1.5	_	_	کانادا درای
0.5	0.4	0.4	0.5	0.6	0.5	_	_	شوپس
2.7	2.0	1.4	1.9	0.7	1.5	_	_	ساير
16.4	14.6	14.7	15.1	12.3	15.0	12.3	11.0	جمع
4.9	5.4	3.3	2.7	_	_	_	_	شرکت کوت
_	_	1.1	2.0	2.6	3.1	4.7	6.0	شرکتهای رویال کرون
6.9	5.5	5.4	7.0	11.6	12.1	19.3	28.5	ساير شركتها
9,416	10,224	9,950	8,970	7,780	6,385	5,180	3,670	مجموع حجم کیس (به میلیون)

- ۱ سهم بازار مورد انتظار یک واحد کیس معادل ۱۹۲ اونس است.
- ۲ بین سالهای ۱۹۸۵ و ۱۹۹۵، سهم بازار شامل کوکاکولا کلاسیک بود. کوکاکولا در سال ۲۰۰۹ نام "کلاسیک" را حذف کرد.
  - ۳ برای دوره قبل از ۱۹۸۵، فروش فانتا در بخش «سایر» گنجانده شده است
- ^۴ برای سالهای قبل از ۱۹۸۸، سهام دکتر پپر و سون آپ به سهام شرکتهای مستقل مربوطه، شرکت دکتر پپر و شرکت سون آپ اطلاق میشود. سپس، شوپس کادبری، برند ایانددبلیو را در سال ۱۹۹۳، برند دکتر پپر / سون آپ را در سال ۱۹۹۵، و برند رویال کرون را در سال ۲۰۰۰ خریداری کرد. در سال ۲۰۰۸، مارکهای نوشیدنی شوپس کادبری تحت کنترل گروه دکتر پپر اسنپل قرار گرفت.

نمودار ۳_الف: دادههای مالی کوکاکولا و پپسی کولا (میلیون دلار)

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
شرکت کوکاکولا\										
نوشیدنیها، آمریکای شمالی:										
فروش	_	1,486	1,865	2,461	5,513	7,870	6,676	7,836	8,280	8,271
سود عملیاتی/فروش	_	11.1%	11.6%	16.5%	15.5%	17.9%	23.3%	21.6%	19.1%	20.5%
نوشیدنی، بین المللی:										
فروش	_	2,349	2,677	6,125	12,559	12,588	16,345	20,778	22,611	22,231
سود عملیاتی/فروش	_	21.0%	22.9%	29.4%	29.1%	27.1%	35.4%	33.2%	35.2%	34.6%
ادغام شده:										
فروش	2,773	5,475	5,879	10,236	18,127	20,458	23,104	28,857	31,944	30,990
سود خالص / فروش	9.0%	7.7%	12.3%	13.5%	16.5%	10.6%	21.1%	20.7%	18.2%	22.0%
سودخالص/حقوقصاحبانسهام	21.0%	20.0%	24.0%	36.0%	55.4%	23.4%	29.8%	27.5%	28.4%	27.5%
بدهی / داراییهای بلند مدت	3.0%	10.0%	23.0%	8.0%	7.6%	4.0%	3.9%	7.6%	6.9%	10.4%
شرکت پپسی کولا¹										
نوشیدنیها، آمریکای شمالی:										
فروش	1,065	2,368	2,725	5,035	7,427	6,171	9,146	_	_	_
سود عملیاتی/فروش	10.4%	10.3%	10.4%	13.4%	16.7%	22.3%	22.3%	_	_	_
نوشيدني، بين المللي:										
فروش	_	_	_	1,489	3,040	1,981	_	_	_	_
سود عملیاتی/فروش	_	_	_	6.3%	3.9%	8.0%	_	_	_	_
نوشیدنی پپسی کولا آمریکا:										
فروش	_	_	_	_	_	_	_	11,090	10,937	10,116
سود عملیاتی/فروش	_	_	_	_	_	_	_	22.4%	18.5%	21.5%
ادغام شده:										
فروش	2,709	5,975	7,585	17,515	19,067	20,438	32,562	39,474	43,251	43,232
سود خالص / فروش	4.6%	4.4%	5.6%	6.2%	7.5%	10.7%	12.5%	14.3%	11.9%	13.8%
سودخالص/حقوقصاحبانسهام	18.0%	20.0%	30.0%	22.0%	19.4%	30.1%	28.6%	32.8%	42.5%	35.4%
بدهی / داراییهای بلند مدت	35.0%	31.0%	36.0%	33.0%	35.9%	12.8%	7.3%	12.1%	21.8%	18.6%

ا فروش نوشیدنی عمدتاً شامل فروش کنسانتره است. سهم کوکا در شرکتهای کوکاکولا با روش حسابداری حقوق صاحبان سهام به حساب میآید که سهم آن از سود خالص شرکتهای کوکاکولا در رقم درآمد خالص تلفیقی آن گنجانده شده است. در سال ۱۹۹۴، کوکا شروع به گزارش دادن دادههای ایالات متحده به عنوان بخشی از یک دسته بندی آمریکای شمالی کرد که شامل کانادا و مکزیک می شد.

^۲ ارقام فروش پپسی کولا شامل فروش توسط بطری سازان متعلق به شرکت می شود. در سال ۱۹۹۸، پپسی کولا گزارش داده های ایالات متحده را به عنوان بخشی از یک دسته بندی آمریکای شمالی که شامل کانادا نیز می شد، آغاز کرد. از سال ۲۰۰۰، داده های مربوط به «نوشیدنی ها، آمریکای شمالی» ترکیبی از فروش بخشهای پپسی کولا و گاتوراد/تروپیکانا بود. در سال ۲۰۰۳، پپسی کولا گزارش تجارت بین المللی نوشیدنی خود را جدا از تجارت بین المللی غذا متوقف کرد. در سال ۲۰۰۷، پپسی کو آمریکا کرد. نوشیدنی های پپسی کو آمریکا کرد.

نمودار۳_ب: دادههای مالی بزرگترین بطریسازان کوکاکولا و پپسی (میلیون دلار)

	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
شرکت کوکاکولا ^۲										
فروش	_	_	_	3,933	6,773	14,750	18,743	20,936	21,807	21,645
سود عملیاتی / فروش	_	_	_	8.3%	6.9%	7.6%	7.6%	7.0%	-28.9%	7.1%
سود خالص/ فروش	_	_	_	2.4%	1.2%	1.6%	2.7%	3.4%	-20.1%	3.4%
سود خالص / حقوق صاحبان سهام	_	_	_	6.0%	5.7%	8.3%	14.0%	14.8%	NA	85.1%
بدهی / داراییهای بلند مدت	_	_	_	39.0%	46.3%	46.7%	36.1%	30.7%	46.5%	48.1%
گروه بطریسازان پیسی ۳										
فروش	_	_	_	_	_	7,982	11,885	13,591	13,796	13,219
سود عملیاتی / فروش	_	_	_	_	_	7.4%	8.6%	7.9%	4.7%	7.9%
سود خالص/ فروش	_	_	_	_	_	2.9%	3.9%	3.9%	1.2%	4.6%
سود خالص / حقوق صاحبان سهام	_	_	_	_	_	13.9%	22.8%	20.3%	12.1%	25.3%

۱ در سال ۲۰۰۸، کوکاکولا اینترپرایز ۷.۶ میلیارد دلار را برای تعدیل ارزش منصفانه داراییهای نامشهود حق امتیاز و قراردادهای سرقفلی شرکت حذف کرد که منجر به زیان قابل توجهی برای سال مالی شد. برای اطلاعات بیشتر، به «یادداشتهای صورتهای مالی تلفیقی» در گزارش سالانه ۲۰۰۸ شرکت کوکاکولا مراجعه کنید.

^۲ دادهها نشان دهنده دادههای مالی تلفیقی کوکاکولا اینترپرایز است، همانطور که در گزارشهای سالانه کوکاکولا اینترپرایز گزارش شده است، و دادههای مالی ترکیبی کوکاکولا اینترپرایز از عملیات بطریسازی کوکا در نروژ و کوکاکولا اینترپرایز از عملیات بطریسازی کوکا در نروژ و سوئد منعکس نمیکند. صورتهای مالی تلفیقی کوکاکولا اینترپرایز منعکس کننده نوسانات گسترده است که تحت تأثیر مسائلی مانند، اما نه محدود به، رد بدهی، ارزیابی مجدد داراییهای نامشهود حق امتیلز به ارزش بازار منصفانه، و هزینههای مالیاتی مربوط به فعالیتهای بازسازی است.

^۳ دادههای مالی گروه بطریسازان پپسی برای دوره قبل از ۱۹۹۹ به عملیات بطریسازی پپسیکولا اشاره میکند که با هم ترکیب شدند و در سال ۱۹۹۸ گروه بطریسازان پپسی در رقم درآمد خالص تلفیقی پپسیکولا گنجانده شد. بطریسازان پپسی را تشکیل دادند. از سال ۱۹۹۹، سهم پپسیکولا از درآمد خالص گروه بطریسازان پپسی نیست. دادههای سال همانطور که در آن سال اعلام شد، ۲۰۰۹ منعکس کننده خرید پپسیکولا از گروه بطریسازان پپسی نیست.

نمودار4: هزینههای مقایسه ای یک تولید کننده کنسانتره و یک بطری ساز در ایالات متحده، 2009

بطرىساز		نده کنسانتره	توليدكن	
درصد از فروش خالص	هر کیس (دلار)	درصد از فروش خالص	هر کیس (دلار)	
100%	\$4.63	100%	\$0.98	فروش خالص
58%	\$2.67	22%	\$0.22	بهای تمام شده کالای فروش رفته
42%	\$1.97	78%	\$0.76	سود ناخالص
10%	\$0.45	21%	\$0.21	هزينه مستقيم بازاريابي
18%	\$0.85	0%	\$0.00	هزینه فروش و تحویل
6%	\$0.31	25%	\$0.24	هزینههای عمومی و مدیریتی
8%	\$0.36	32%	\$0.30	درآمد عملیاتی

⁻یک کیس معادل ۱۹۲ اونس است.

نمودار5: قیمت گذاری و آمار صنعت نوشیدنیگازدار در ایالات متحده، ۱۹۸۸-۲۰۰۹

	1988	1994	1998	2002	2006	2008	2009
قیمت خرده فروشی به ازای هر کیس، با توجه به تورم تعدیل	\$10.79	\$8.48	\$7.63	\$7.57	\$7.47	\$7.66	\$7.98
شده۱							
تغییر در قیمت خرده فروشی ^۲	_	-	-	-	-0.2%	0.4%	0.7%
		3.9%	1.7%	0.1%			
کل تغییر ۱۹۸۸–۲۰۰۸:	-1.4%						
قیمت کنسانتره در هر کیس ^۳	\$0.79	\$1.00	\$1.14	\$1.35	\$1.50	\$1.59	\$1.65
تغيير قيمت كنسانتره	_	4.0%	3.3%	4.3%	2.7%	3.0%	3.8%
کل تغییر ۱۹۸۸–۲۰۰۹:	3.6%						
حجم (موارد، بر حسب میلیارد)	7.40	8.70	9.90	10.09	10.16	9.62	9.42
تغییر در حجم	_	2.0%	3.3%	0.3%	0.2%	-2.7%	-2.1%
کل تغییر ۱۹۸۸–۲۰۰۹:	1.2%						
مصرف (گالن/سرمایه)	40.30	50.00	54.00	52.60	51.10	47.40	46.00
تغییر در مصرف	_	2.7%	1.9%	-	-0.7%	-3.7%	-3.0%
				0.4%			
کل تغییر ۱۹۸۸–۲۰۰۹:	0.6%						
شاخص قيمت مصرف كننده(100=2005)	60.57	75.91	83.48	92.11	103.22	110.23	109.88
تغییر در شاخص قیمت مصرف کننده	_	2.9%	2.4%	2.5%	2.9%	3.3%	-0.3%
کل تغییر ۱۹۸۸–۲۰۰۹:	2.9%						

¹ کیس به ۱۹۲ اونس اشاره دارد.. قیمتها با استفاده از ابزار محاسبه گر تورم تعدیل شده است، وب سایت اداره آمار کار ایالات متحده، http://data.bls.gov/cgi-bin/cpicalc.pl در ژوئن ۲۰۱۰، تورم را منعکس کرد.

۲ تمام ارقام تغییر با استفاده از نرخ رشد سالانه مرکب (CAGR) محاسبه می شوند.

۳ فقط برای این کیس، قیمت کنسانتره به ۲۸۸ اونس اشاره دارد. دادههای قیمت کنسانتره برای سالهای گذشته به صورت تجمیع شده در کتاب حقایق خلاصه نوشیدنی ۳۰۰ منتشر شده، و ص ۶۴ آمده است. پس از سال ۲۰۰۴، قیمت بر اساس میانگین وزنی قیمت کنسانتره برای ۱۰ برند برتر نوشیدنی گازدار، که در کتاب حقایق نوشیدنی، ضمیمه ۵ منتشر شده، و بر اساس سهم بازار برندها در هر سال تعیین شدهاست. قیمت کنسانتره نیز تحت تأثیر مواد تشکیل دهنده خاصی مثل ذرت و اتانول قرار گرفت که بهطور قابل توجهی از شاخص قیمت مصرف کننده در سالهای خاص متفاوت بود

نمودار؟: نوشیدنیهای تازه ایالات متحده؛ سودآوری بطریسازی در هر کانال، 2009

	سوپرمار کتھا	هاپیرمارکت ها	سوپرسنترها ^۱	کلوپ فروشگاهها ^۱	خرده فروشان انبوه ۱	داروخانهها	فانتن ها / ماشینهای فروش / سایر	جمع
سهم از حجم صنعت	37%	10%	11%	2%	7%	2%	31%	100%
شاخص سودآوری بطریسازی ^۲								
قيمت خالص	1.00	2.24	1.13	1.10	0.93	1.23	2.09	NA
سود متغیر	1.00	1.24	1.24	1.39	1.37	1.68	1.56	NA

ا سوپرسنتر ها شامل فروشگاههای وال مارت سوپرسنتر و بازارهای فروش مشابه میشود. "خرده فروشان انبوه" شامل فروشگاههای استاندارد وال مارت، فروشگاههای تارگت و موارد مشابه است. «کلوپ فروشگاهها» شامل سام کلاب، کاستکو و خردهفروشهای مشابه مبتنی بر عضویت است.

^۲ با استفاده از اطلاعات سوپرمارکت به عنوان خط مبنا، این ارقام واریانس بر اساس کانال قیمت گذاری حجمی و سود حجمی را نشان میدهد. ارقام سود متغیر بهای تمام شده کالای فروخته شده و همچنین هزینههای تحویل را در نظر میگیرد

نمودار ۷: مگابرندهای نوشابه غیر الکلی، ۲۰۰۴ و ۲۰۰۹

تغییر سالانه در سهم بازار ^۲ ۲۰۰۴-۹	تغییر سالانه حجم۲ ۲۰۰۴-۹	(½) ہو۔ ۲۰۰۴	کیس میلیون)(به ۲۰۰۴	(½) ہو۔ ۲۰۰۹	كيس (بەمىليون) 2009	دسته بندی	برند (مالک)
-3.5%	-2.3%	23.4%	3,272.3	19.6%	2,913.1	نوشیدنی گازدار	کوکاکولا (کوکا)
-5.5%	-4.3%	15.0%	2,098.4	11.3%	1,681.5	نوشیدنی گازدار	پپسی (پپسی)
-0.3%	0.7%	6.2%	871.1	6.1%	900.1	نوشیدنی گازدار	مونتین دئو (پپسی)
0.0%	1.2%	5.3%	738.3	5.3%	784.0	نوشیدنی گازدار	دکتر پپر (گروه دکتر پپر اسنپل)
-4.5%	-3.5%	4.9%	683.2	3.9%	573.0	نوشیدنی گازدار	اسپرایت (کوکا)
-1.0%	0.3%	3.9%	546.0	3.7%	553.7	نوشیدنی بدون کربوهیدرات	گاتورید (پپسی)
4.1%	5.3%	1.8%	251.0	2.2%	325.0	آب معدنی	آکوافینا (پپسی)
3.5%	5.4%	1.6%	223.0	1.9%	289.7	آب معدنی	داسانی (کوکا)
4.8%	5.2%	1.5%	217.0	1.9%	280.1	آب معدنی	پلند اسپرینگ (نستله واترز)
-5.1%	-4.2%	1.3%	186.7	1.0%	150.9	نوشیدنی گازدار	سون آپ (گروه دکتر پپر اسنپل)
-14.3%	-11.5%	1.3%	176.4	0.6%	95.5	نوشیدنی گازدار / نوشیدنی بدون کربوهیدرات	مینت مید (کوکا)
-3.6%	-2.1%	1.2%	166.9	1.0%	149.9	نوشیدنی گازدار	سرامیست (پپسی)
5.9%	7.5%	1.2%	164.0	1.6%	235.3	نوشیدنی بدون کربوهیدرات	ليپتون (پپسى/يونيور)
8.4%	10.5%	1.0%	135.5	1.5%	223.7	آب معدنی	کریستال ایزا (سی جی رکسان)
4.1%	4.3%	0.9%	127.0	1.1%	156.4	آب معدنی	اروهد (نستله واترز)
5.9%	7.7%	0.9%	122.7	1.2%	177.6	نوشیدنی بدون کربوهیدرات	پاوراید (کوکا)
32.0%	32.9%	0.8%	113.2	3.2%	469.4	آب معدنی	نستله پيور لايف (نستله واترز)
-2.6%	-1.6%	0.8%	112.5	0.7%	103.7	نوشیدنی گازدار	باکس (کوکا)
0.0%	2.1%	0.8%	105.2	0.8%	116.9	نوشیدنی گازدار	سانکیست (گروه دکتر پپر اسنپل)

۱ کتاب حقایق نوشیدنی، "مگا برند" را به عنوان "برند یا علامت تجاری با حجم کل بیش از ۱۰۰ میلیون کیس ۱۹۲ اونس" تعریف میکند. یک برند بزرگ شامل همه انواع (کوکا کلاسیک، کوکا رژیمی، کوکا گیلاس و غیره) یک علامت تجاری خاص "کوکا" می شود. فقط محصولات تک سرویس در اینجا گنجانده شده است.

۲ همه تغییرات با استفاده از نرخ رشد سالانه مرکب محاسبه شده است.

نمودار ۱. هزینه های تبلیغاتی برندهای انتخابی نوشیدنی های تازه (به هزار دلار)

به ازای هر سهام	تبلی غ اتی ^۲	هزينههاي	بازار ^۱	pem	
سال ۲۰۰۹	2008	2009	2008	2009	
\$15,294	254,000	234,000	15.2%	15.3%	كوكا كولا
\$15,456	145,000	136,000	9.0%	8.8%	پپسی کولا
\$5,217	31,000	24,000	4.5%	4.6%	مونتين دئو
\$18,537	64,000	76,000	3.9%	4.1%	دکتر پپر
\$38,387	162,000	119,000	3.6%	3.1%	گاتورید

ا سهم کل بازار نوشیدنیهای غیرالکلی یکبار مصرف. دادههای سهم بازار پایگاه اطلاعاتی عصر تبلیغات ممکن است کمی متفاوت باشد دادههای نشریه بوریج دیجست، در مورد شکل ۲ مشاهده میشود.

^۲این هزینهها در ۱۹ کانال رسانه ملی با استفاده از دادههای ردیابی شده توسط *رسانه کانتار و کانتارمارکس* اندازه گیری شد.

نمودار ۹: حجم واحدهای نوشابههای غیر گازدار ایالات متحده (به میلیون)

	2002	2004	2006	2007	2008	2009
آب بسته بندی شده	3,221.6	3,785.6	4,588.1	4,847.2	4,712.1	4,588.9
آبمیوه و نوشیدنیهای آبمیوه	3,030.5	3,034.2	2,612.2	2,534.9	2,512.4	2,498.8
نوشیدنیهای ورزشی	488.1	620.5	912.3	950.4	856.9	843.3
چای آماده	430.7	455.2	556.6	625.4	623.7	706.1
نوشیدنیهای انرژی زا	28.9	63.7	135.3	177.0	217.3	218.0

نمودار 10: حاشیه سود ناخالص برای نوشیدنیهای منتخب (%)

حاشيه ناخالص برند	حاشیه ناخالص خرده فروشی	
60%	35%	قهوه آماده
60%	35%	چای آماده
70%	35%	انرژی زا
65%	35%	ورزشها
35%	25%	آب میوه
45%	35%	آب معدنی
70%	30%	نوشیدنی گازدار